ALMANAHUL MAGAZIN 1961

ALMANAHUL magazin 1961

CĂLĂTORIŢI ÎN ŢARĂ ŞI PESTE HOTARE PARTICIPÎND LA EXCURSIILE ORGANIZATE DE:

ONT
CARPATI

ÎN ORICE SEZON
CU TRENUL – CU AVIONUL – CU AUTOCARUL
CROAZIERE PE MAREA NEAGRĂ

PROGRAME TURISTICE INTERESANTE – CONFORT

INFORMAŢII ŞI ÎNSCRIERI I
TOATE AGENŢIILE ONT CARPA
DIN ŢARĂ

MUZEUL PRESEI SEVER BOCU
JIMBOLIA
Nr. .....

ALMANAHUL

magazin

1961

La mulți ani!

Calendarul 1961

IANUARIE

Ziua		Răsărit	Apus
D.	1	7h 52m	16h 47m
L.	2	7 52	16 48
M.	3	7 52	16 49
M.	4	7 52	16 49
J.	5	7 52	16 50
V.	6	7 52	16 51
S.	7	7 52	16 52
D.	8	7 52	16 54
L.	9	7 51	16 55
M.	10	7 51	16 56
M.	11	7 51	16 57
J.	12	7 50	16 58
V.	13	7 50	17 00
S.	14	7 49	17 01
D.	15	7 49	17 02
L.	16	7 48	17 03
M.	17	7 47	17 04
M.	18	7 47	17 06
J.	19	7 46	17 07
V.	20	7 45	17 08
S.	21	7 45	17 09
D.	22	7 44	17 11
L.	23	7 43	17 12
M.	24	7 42	17 14
M.	25	7 42	17 15
J.	26	7 41	17 16
V.	27	7 40	17 18
S.	28	7 39	17 19
D.	29	7 38	17 21
L.	30	7 37	17 22
M.	31	7 36	17 24

FEBRUARIE

Ziua		Răsărit	Apus
M.	1	7h 34m	17h 25m
J.	2	7 33	17 26
V.	3	7 32	17 28
S.	4	7 31	17 29
D.	5	7 30	17 31
L.	6	7 28	17 32
M.	7	7 27	17 33
M.	8	7 26	17 34
J.	9	7 25	17 36
V.	10	7 23	17 37
S.	11	7 22	17 38
D.	12	7 21	17 40
L.	13	7 19	17 41
M.	14	7 18	17 43
M.	15	7 16	17 44
J.	16	7 15	17 45
V.	17	7 13	17 47
S.	18	7 11	17 48
D.	19	7 10	17 50
L.	20	7 08	17 51
M.	21	7 07	17 52
M.	22	7 05	17 54
J.	23	7 03	17 55
V.	24	7 02	17 57
S.	25	7 00	17 58
D.	26	6 59	17 59
L.	27	6 57	18 01
M.	28	6 55	18 02

MARTIE

Ziua		Răsărit	Apus
M.	1	6h 54m	18h 03m
J.	2	6 52	18 04
V.	3	6 50	18 06
S.	4	6 48	18 07
D.	5	6 47	18 09
L.	6	6 45	18 10
M.	7	6 43	18 11
M.	8	6 41	18 13
J.	9	6 39	18 14
V.	10	6 37	18 15
S.	11	6 36	18 16
D.	12	6 34	18 17
L.	13	6 32	18 19
M.	14	6 30	18 20
M.	15	6 28	18 21
J.	16	6 27	18 22
V.	17	6 25	18 24
S.	18	6 23	18 25
D.	19	6 21	18 26
L.	20	6 19	18 28
M.	21	6 17	18 29
M.	22	6 16	18 31
J.	23	6 14	18 32
V.	24	6 12	18 33
S.	25	6 10	18 34
D.	26	6 08	18 36
L.	27	6 06	18 37
M.	28	6 05	18 38
M.	29	6 03	18 39
J.	30	6 01	18 40
V.	31	5 59	18 42

APRILIE

Ziua		Răsărit	Apus
S.	1	5h 57m	18h 43m
D.	2	5 56	18 44
L.	3	5 54	18 45
M.	4	5 52	18 47
M.	5	5 50	18 48
J.	6	5 48	18 49
V.	7	5 46	18 50
S.	8	5 45	18 51
D.	9	5 43	18 53
L.	10	5 41	18 54
M.	11	5 39	18 55
M.	12	5 38	18 56
J.	13	5 36	18 58
V.	14	5 34	18 59
S.	15	5 33	19 00
D.	16	5 31	19 01
L.	17	5 29	19 02
M.	18	5 27	19 04
M.	19	5 26	19 05
J.	20	5 24	19 06
V.	21	5 23	19 07
S.	22	5 21	19 09
D.	23	5 19	19 10
L.	24	5 18	19 11
M.	25	5 16	19 12
M.	26	5 15	19 13
J.	27	5 13	19 15
V.	28	5 11	19 16
S.	29	5 10	19 17
D.	30	5 08	19 18

MAI

Ziua		Răsărit	Apus
L.	1	5h 07m	19h 20m
M.	2	5 05	19 21
M.	3	5 04	19 22
J.	4	5 02	19 23
V.	5	5 01	19 24
S.	6	4 59	19 26
D.	7	4 58	19 27
L.	8	4 57	19 28
M.	9	4 56	19 29
M.	10	4 55	19 30
J.	11	4 53	19 32
V.	12	4 52	19 33
S.	13	4 51	19 34
D.	14	4 50	19 35
L.	15	4 49	19 36
M.	16	4 47	19 37
M.	17	4 46	19 38
J.	18	4 45	19 39
V.	19	4 44	19 40
S.	20	4 43	19 41
D.	21	4 42	19 42
L.	22	4 42	19 43
M.	23	4 41	19 44
M.	24	4 40	19 45
J.	25	4 39	19 46
V.	26	4 38	19 47
S.	27	4 38	19 48
D.	28	4 37	19 49
L.	29	4 36	10 50
M.	30	4 36	19 51
M.	31	4 35	19 52

IUNIE

Ziua		Răsărit	Apus
J.	1	4h 35m	19h 53
V.	2	4 34	19 54
S.	3	4 33	19 54
D.	4	4 33	19 55
L.	5	4 32	19 56
M.	6	4 32	19 57
M.	7	4 32	19 57
J.	8	4 31	19 58
V.	9	4 31	19 59
S.	10	4 31	19 59
D.	11	4 31	20 00
L.	12	4 31	20 00
M.	13	4 30	20 00
M.	14	4 30	20 01
J.	15	4 30	20 01
V.	16	4 30	20 02
S.	17	4 30	20 02
D.	18	4 31	20 02
L.	19	4 31	20 03
M.	20	4 31	20 03
M.	21	4 31	20 03
J.	22	4 31	20 04
V.	23	4 32	20 04
S.	24	4 32	20 04
D.	25	4 32	20 04
L.	26	4 32	20 04
M.	27	4 33	20 04
M.	28	4 33	20 04
J.	29	4 34	20 04
V.	30	4 34	20 04

Calendarul 1961

IULIE

Ziua	Răsărit	Apus
S. 1	4h 35m	20h 04m
D. 2	4 35	20 04
L. 3	4 36	20 04
M. 4	4 36	20 03
M. 5	4 37	20 03
J. 6	4 38	20 03
V. 7	4 39	20 02
S. 8	4 39	20 02
D. 9	4 40	20 01
L. 10	4 41	20 01
M. 11	4 42	20 00
M. 12	4 43	20 00
J. 13	4 44	19 59
V. 14	4 44	19 59
S. 15	4 45	19 58
D. 16	4 46	19 57
L. 17	4 47	19 56
M. 18	4 48	19 56
M. 19	4 48	19 55
J. 20	4 49	19 54
V. 21	4 50	19 53
S. 22	4 51	19 52
D. 23	4 52	19 51
L. 24	4 53	19 50
M. 25	4 54	19 49
M. 26	4 56	19 48
J. 27	4 57	19 47
V. 28	4 58	19 46
S. 29	4 59	19 45
D. 30	5 00	19 44
L. 31	5 01	19 42

AUGUST

Ziua	Răsărit	Apus
M. 1	5h 02m	19h 41m
M. 2	5 03	19 40
J. 3	5 05	19 38
V. 4	5 06	19 37
S. 5	5 07	19 36
D. 6	5 08	19 34
L. 7	5 09	19 33
M. 8	5 10	19 32
M. 9	5 12	19 31
J. 10	5 13	19 29
V. 11	5 14	19 27
S. 12	5 15	19 26
D. 13	5 16	19 24
L. 14	5 17	19 23
M. 15	5 18	19 21
M. 16	5 19	19 20
J. 17	5 20	19 18
V. 18	5 22	19 17
S. 19	5 23	19 15
D. 20	5 24	19 13
L. 21	5 25	19 12
M. 22	5 26	19 10
M. 23	5 28	19 08
J. 24	5 29	19 06
V. 25	5 30	19 05
S. 26	5 31	19 03
D. 27	5 32	19 02
L. 28	5 33	19 00
M. 29	5 34	18 58
M. 30	5 35	18 56
J. 31	5 36	18 55

SEPTEMBRIE

Ziua	Răsărit	Apus
V. 1	5h 38m	18h 53m
S. 2	5 39	18 51
D. 3	5 40	18 49
L. 4	5 41	18 47
M. 5	5 43	18 45
M. 6	5 44	18 44
J. 7	5 45	18 42
V. 8	5 46	18 40
S. 9	5 47	18 38
D. 10	5 48	18 36
L. 11	5 49	18 34
M. 12	5 50	18 33
M. 13	5 51	18 31
J. 14	5 53	18 29
V. 15	5 54	18 27
S. 16	5 55	18 25
D. 17	5 56	18 23
L. 18	5 57	18 22
M. 19	5 59	18 20
M. 20	5 60	18 18
J. 21	6 01	18 16
V. 22	6 02	18 14
S. 23	6 04	18 12
D. 24	6 05	18 10
L. 25	6 06	18 08
M. 26	6 07	18 06
M. 27	6 08	18 04
J. 28	6 10	18 03
V. 29	6 11	18 01
S. 30	6 12	17 59

OCTOMBRIE

Ziua	Răsărit	Apus
D. 1	6h 13m	17h 57m
L. 2	6 15	17 55
M. 3	6 16	17 53
M. 4	6 17	17 52
J. 5	6 18	17 50
V. 6	6 20	17 48
S. 7	6 21	17 46
D. 8	6 22	17 44
L. 9	6 23	17 42
M. 10	6 24	17 41
M. 11	6 26	17 39
J. 12	6 27	17 37
V. 13	6 28	17 35
S. 14	6 29	17 34
D. 15	6 30	17 32
L. 16	6 32	17 30
M. 17	6 33	17 29
M. 18	6 34	17 27
J. 19	6 35	17 25
V. 20	6 37	17 24
S. 21	6 38	17 22
D. 22	6 39	17 21
L. 23	6 40	17 19
M. 24	6 42	17 17
M. 25	6 43	17 10
J. 26	6 44	17 14
V. 27	6 46	17 13
S. 28	6 47	17 11
D. 29	6 49	17 10
L. 30	6 50	17 08
M. 31	6 51	17 07

NOIEMBRIE

Ziua	Răsărit	Apus
M. 1	6h 52m	17h 05m
J. 2	6 54	17 04
V. 3	6 55	17 03
S. 4	6 56	17 01
D. 5	6 58	17 00
L. 6	6 59	16 59
M. 7	7 01	16 58
M. 8	7 02	16 56
J. 9	7 03	16 55
V. 10	7 05	16 54
S. 11	7 06	16 52
D. 12	7 08	16 51
L. 13	7 09	16 50
M. 14	7 10	16 49
M. 15	7 11	16 48
J. 16	7 13	16 47
V. 17	7 14	16 47
S. 18	7 15	16 46
D. 19	7 16	16 45
L. 20	7 18	16 44
M. 21	7 19	16 43
M. 22	7 21	16 42
J. 23	7 22	16 42
V. 24	7 23	16 41
S. 25	7 24	16 41
D. 26	7 26	16 40
L. 27	7 27	16 39
M. 28	7 28	16 39
M. 29	7 29	16 38
J. 30	7 30	16 38

DECEMBRIE

Ziua	Răsărit	Apus
V. 1	7h 32m	16h 31m
S. 2	7 33	16 37
D. 3	7 34	16 37
L. 4	7 35	16 37
M. 5	7 36	16 37
M. 6	7 37	16 36
J. 7	7 38	16 36
V. 8	7 39	16 36
S. 9	7 40	16 36
D. 10	7 41	16 36
L. 11	7 41	16 36
M. 12	7 42	16 36
M. 13	7 43	16 36
J. 14	7 44	16 37
V. 15	7 45	16 37
S. 16	7 45	16 37
D. 17	7 46	16 37
L. 18	7 47	16 37
M. 19	7 47	16 38
M. 20	7 47	16 38
J. 21	7 48	16 38
V. 22	7 48	16 38
S. 23	7 49	16 39
D. 24	7 49	16 40
L. 25	7 50	16 41
M. 26	7 51	16 41
M. 27	7 51	16 42
J. 28	7 51	16 43
V. 29	7 51	16 44
S. 30	7 52	16 45
D. 31	7 52	16 46

DATE ISTORICE DIN CALENDARUL ANULUI

1 ianuarie (1951): 10 ani de cînd a intrat în vigoare primul plan cincinal al R.P.R. **24 ianuarie (1859)**: Unirea Țărilor Romîne. **15—16 februarie (1933)**: Eroicele lupte, conduse de P.C.R., ale muncitorilor de la Atelierele „Grivița"-C.F.R. **23 februarie**: Ziua Armatei Sovietice. **3—5 martie (1949)**: A avut loc ședința plenară a C.C. al P.M.R. care a adoptat rezoluția asupra sarcinilor partidului în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii. **6 martie (1945)**: Instaurarea puterii democrat-populare. **8 martie**: Ziua internațională a femeii. **21 martie (1922)**: Întemeierea organizației revoluționare de tineret din Romînia — U.T.C. **22 aprilie (1870)**: S-a născut V.I. Lenin **1 Mai**: Ziua solidarității internaționale a oamenilor muncii. **5 mai (1818)**: S-a născut K. Marx. **8 mai (1921)**: 40 de ani de la constituirea Partidului Comunist din Romînia. **9 mai (1877)**: Ziua proclamării independenței de stat a Romîniei. **9 mai (1945)**: Ziua Victoriei. **1 iunie**: Ziua internațională pentru apărarea copilului. **11 iunie (1948)**: Naționalizarea principalelor mijloace de producție. **23 August (1944)**: Ziua eliberării patriei noastre de sub jugul fascist. **24 septembrie (1952)**: Ziua Constituției R.P.R. **4 octombrie (1957)**: U.R.S.S. lansează primul satelit artificial al pămîntului **25 octombrie**: Ziua forțelor armate ale R.P.R. **7 Noiembrie**: Ziua aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. **10 noiembrie**: Ziua mondială a tineretului. **28 noiembrie (1820)**: S-a născut F. Engels. **30 decembrie (1947)**: Ziua proclamării Republicii Populare Romîne.

CEL MAI MIC CALENDAR PENTRU 1961

Adesea este necesar să calculăm repede în ce zi a săptămînii va cădea o anumită dată. S-ar părea că fără calendar nu vom reuși să facem aceasta. Totuși, există un mijloc destul de ușor pentru a calcula această dată.

Vă propunem aci un mijloc simplu și ingenios de rezolvare a acestei probleme, valabil pentru anul **1961**.

Pentru aceasta vom numerota fiecare lună cu o cifră convențională:

ianuarie = **6**; *februarie* = **2**; *martie* = **2**; *aprilie* = **5**; *mai* = **7**; *iunie* = **3**; *iulie* = **5**; *august* = **1**; *septembrie* = **4**; *octombrie* = **6**; *noiembrie* = **2**; *decembrie* = **4**.

La numărul lunii indicat în acest tabel, adăugăm data zilei care ne interesează, iar suma căpătată o împărțim la **7**. *Restul rezultat din împărțire ne indică numărul de ordine al respectivei zile din săptămînă. Prima zi a săptămînii o socotim lunea, a doua — marți, a treia — miercuri, ș.a.m.d., iar a șaptea — duminică.*

Dacă suma obținută se împarte exact la **7**, *atunci data care ne interesează este a șaptea zi a săptămînii — deci duminică.*

Dacă suma căpătată este mai mică decît șapte, nu mai facem împărțirea: numărul obținut ne arată numărul de ordine al zilei respective.

Exemplul nr. 1. *În ce zi a săptămînii cade data de* **6** *martie* **1961** ? *Numărul convențional, din tabel, al lunii martie este* **2**. *Adăugăm cifra* **6** *(data căutată) și obținem* **8**. *Împărțim la* **7**, *obținînd un rest de* **1**. *Deci* **6** *martie* **1961** *va cădea în prima zi a săptămînii — lunea.*

Exemplul nr. 2. *În ce zi a săptămînii va cădea* **2** *iulie* **1961** ? *Numărul lunii din tabel, este* **5**, *adăugăm* **2**; *total* **7**, *împărțim la* **7** *— se împarte exact fără nici un rest. Prin urmare* **2** *iulie este a* **7***-a zi a săptămînii — duminica.*

Exemplul nr. 3. *În ce zi a săptămînii cade data de* **1** *noiembrie* **1961** ? *Numărul lunii din tabel este* **2**, *adăugăm* **1**; *total* **3**. *Cifra fiind mai mică decît* **7**, *ea va indica tocmai ziua pe care o căutăm, a treia zi a săptămînii — miercuri.*

Aceste cîteva exemple sînt suficiente pentru a putea utiliza cu ușurință calendarul nostru pe anul **1961**. *Este bine să vă notați sau să învățați pe dinafară numărul* **622.573.514.624**. *Fiecare din cele* **12** *cifre ale acestui număr indică numerele convenționale ale lunilor arătate de noi în tabel. Calendarul pe care vi-l propunem, deci, nu ocupă decît un singur rînd. Vă atragem atenția însă că valabilitatea lui expiră la* **31** *decembrie* **1961**. *Pentru* **1962**, *veți găsi calendarul în almanahul viitor.*

FENOMENE ASTRONOMICE ÎN 1961

În anul 1961 vor avea loc următoarele eclipse de soare și de lună vizibile și în țara noastră:

1) 15.II.1961 — Eclipsă totală de soare vizibilă în țara noastră.

Începutul eclipsei 8h43m
Momentul de totalitate 9h55m
Sfîrșitul eclipsei 11h12m
Durata totalității în București 2m09s.

2) 26.VIII.1961 — Eclipsă parțială de lună vizibilă în țara noastră.

Începutul eclipsei 3h35m
Momentul fazei maxime 5h08m
Sfîrșitul eclipsei 6h42m

C. BARASCHI —
Omagiu Partidului
OMAGIU PARTIDULUI

ȘTEFAN CSORVASSY —
Pe același drum

INSCRIPȚIE

Să fii Partidului oștean
Gata mereu în gînd și-n faptă.
Să dai o judecată dreaptă
Și să nu tremuri de dușman.

Adaugă-i zilei zi de zi
Spor luminos de ore-muncă.
În prima linie te-aruncă,
Nu pregeta, nu lîncezi.

Te-nscrie primul voluntar
Cînd lipsă e de bărbăție
Și biruința ta să fie
Steag pus pe zidul adversar.

Ești comunist, fii deci erou!
Răspunzi de fericirea lumii
Aici, pe suprafața humii,
În veșnicul luminos și nou.

Mihai BENIUC

40 ANI DE LUPTA PLINĂ DE ABNEGAŢIE PENTRU FERICIREA CELOR CE MUNCESC

La 8 mai 1961, poporul nostru muncitor sărbătoreşte 40 de ani de la întemeierea Partidului Comunist din Romînia, încercat conducător al său în lupta pentru un viitor de bunăstare şi fericire.

Crearea Partidului Comunist din Romînia este rezultatul unui îndelungat proces de dezvoltare istorică a poporului nostru. Este rezultatul luptei sale de veacuri în scopul înfăptuirii idealurilor de eliberare socială şi naţională, ridicate pe o treaptă superioară de mişcarea muncitorească revoluţionară. O puternică influenţă asupra avîntului revoluţionar dintre anii 1917-1921, cînd s-a plămădit şi a luat fiinţă Partidul Comunist din Romînia, a avut victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie.

Încă de la crearea sa, nimic n-a putut abate partidul de la cauza dreaptă a eliberării clasei muncitoare: nici torturile şi schingiuirile la care erau supuşi comuniştii în beciurile poliţiei şi siguranţei, nici regimul de exterminare fizică şi morală din temniţe, nici plutoanele de execuţie.

Istoria celor 40 de ani de existenţă a partidului constituie un exemplu de slujire devotată a intereselor oamenilor muncii, de luptă plină de abnegaţie pentru fericirea celor ce muncesc, de bărbăţie şi dîrzenie în faţa duşmanului de clasă. Călindu-se în focul luptelor împotriva burgheziei şi moşierimii, ca partid revoluţionar marxist-leninist, curăţindu-şi necontenit rîndurile prin înlăturarea elementelor oportuniste şi străine, partidul clasei muncitoare şi-a împlinit cu cinste misiunea sa istorică.

Un moment de mare însemnătate în mişcarea muncitorească din ţara noastră l-a constituit Congresul al V-lea al P.C.R., care a înarmat partidul şi clasa muncitoare cu o linie strategică şi tactică clară, a orientat activitatea partidului spre întărirea continuă a legăturilor cu masele largi de oameni ai muncii. Dînd viaţă hotărîrilor Congresului al V-lea, P.C.R. a fost conducătorul şi organizatorul eroicelor lupte din februarie 1933 ale muncitorilor ceferişti şi petrolişti, care au înscris o pagină glorioasă în istoria poporului nostru, bărînd pentru un timp calea fascismului. În luptele revoluţionare din februarie 1933 s-au ridicat din rîndurile clasei muncitoare cadre de luptători călîţi, în frunte cu tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care şi-au dovedit prin fapte devotamentul faţă de popor, capacitatea de a-l călăuzi în făurirea unei vieţi noi, liberă de exploatare. Partidul Comunist Romîn a fost singura forţă politică care s-a ridicat cu hotărîre împotriva fascismului.

Înfruntînd furtunile anilor de ilegalitate, în care a fost aruncat de regimul burghezo-moşieresc, partidul nostru a dus cu eroism lupta pentru libertatea şi fericirea poporului, pentru independenţa naţională a patriei, pentru socialism şi comunism. În decursul acestei grele lupte, au căzut mulţi fii iubiţi ai poporului nostru ca Ilie Pintilie, Pavel Teacenco, Bela Breiner, Petre Gheorghe, Constantin David, Spiridon Vrînceanu şi alţii.

Călăuzit de atotbiruitoarea învăţătură marxist-leninistă, partidul a folosit cu pricepere legile generale ale revoluţiei şi construcţiei socialismului, a elaborat căile şi metodele cele mai corespunzătoare condiţiilor concrete ale ţării noastre pentru cucerirea puterii, pentru dezvoltarea economiei şi culturii, pentru construirea socialismului.

Insurecţia populară victorioasă de la 23 August 1944 a fost organizată şi condusă de Partidul Comunist Romîn, în condiţiile prielnice create de ofensiva eliberatoare a Armatei Sovietice. Insurecţia armată a dat o lovitură hotărîtoare claselor exploatatoare, creînd condiţiile instaurării puterii populare, năzuinţă de veacuri a poporului romîn.

Fidelitatea nestrămutată faţă de învăţătura marxist-leninistă pe care o aplică în mod creator la condiţiile ţării noastre, întărirea continuă a unităţii rîndurilor sale, încrederea în forţele creatoare ale poporului de care este legat prin toate fibrele fac ca prestigiul şi autoritatea partidului, rolul său conducător să crească neîncetat.

Sub conducerea partidului, în ţara noastră au avut loc adînci transformări revoluţionare. Politica Partidului Muncitoresc Romîn este o politică profund ştiinţifică, ea se caracterizează prin ofensiva neîntreruptă a socialismului, prin înfăptuirea consecventă a industrializării socialiste,

a transformării socialiste a agriculturii și a revoluției culturale.

Pe baza înfăptuirii cu consecvență a politicii partidului, patria noastră, Republica Populară Romînă, este în continuă înflorire. Bogățiile țării, jefuite în trecut de monopolurile străine, sînt valorificate în interesul poporului. Scopul orînduirii noastre socialiste îl constituie ridicarea bunăstării materiale și culturale a poporului.

Dintr-o țară înapoiată, cu o industrie slab dezvoltată, țara noastră a ajuns să aibă o industrie în plină dezvoltare, producția ei depășind de peste cinci ori volumul antebelic. În conformitate cu planul de 6 ani, în 1965 producția globală a industriei noastre va fi de peste două ori mai mare decît în 1959 și de circa zece ori mai mare decît în 1938.

Profunde transformări au avut loc și în viața satelor. Procesul transformării socialiste a agriculturii a cuprins aproape întreaga țărănime, care urmează cu încredere calea arătată de partid. Cooperativizarea agriculturii este în linii generale înfăptuită. A

Explicații
(De sus în jos)

Gavril Miklossy „Griviția 1933"

*

Manifestația oamenilor muncii din Capitală împotriva guvernului Rădescu (februarie 1945)

*

Împărțirea pămînturilor moșierești (primăvara 1945)

*

30 Decembrie 1947

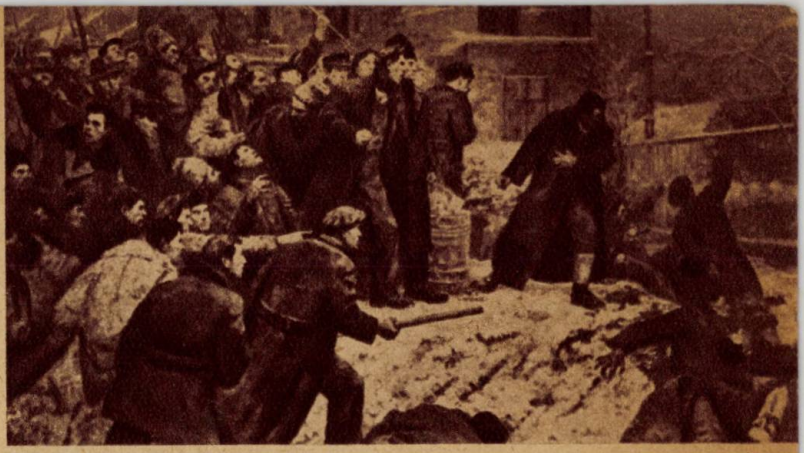

Aspect de la cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn (iunie, 1960)

fost lichidată chiaburimea, cea mai numeroasă clasă exploatatoare, desființîndu-se astfel ultima formă de exploatare în țara noastră. Aceste transformări se reflectă din plin în creșterea producției agricole. Progrese deosebite s-au dobîndit în toate sectoarele de activitate.

Realizarea planului de dezvoltare a economiei pe anii 1960—1965 și a programului de perspectivă pe 15 ani adoptate de cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn vor asigura întregului popor condiții de viață demne de epoca socialismului victorios și a construcției comunismului.

Cu mare bucurie și entuziasm a primit întregul nostru popor bilanțul rodnic al realizărilor pe anul 1960, primul an al planului de 6 ani, înfățișat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 31 octombrie — 1 noiembrie 1960. Acest bilanț a arătat că poporul nostru a început cu bine realizarea hotărîrilor istorice ale Congresului al III-lea al partidului, demonstrînd încă o dată caracterul realist al planurilor elaborate de partid. Aceste planuri devin realitate, ele reflectă activitatea plină de hărnicie a milioanelor de oameni ai muncii, însuflețirea cu care luptă întregul popor pentru traducerea în viață a politicii partidului.

Plenara C. C. al P.M.R. a stabilit sarcinile planului de stat pe anul 1961, pentru continuarea în ritm susținut a industrializării socialiste, creșterea mai departe a producției agricole vegetale și animale și ridicarea bunăstării materiale și culturale a oamenilor muncii.

Patriotismul care însuflețește marea masă a oamenilor muncii, unitatea de nezdruncinat a poporului în jurul partidului și guvernului, siguranța cu care partidul călăuzește țara noastră pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, sînt chezășia înfăptuirii cu succes a planului de dezvoltare a economiei naționale pe 6 ani.

Țara noastră face parte din marea familie a țărilor socialiste. Relațiile de colaborare și într-ajutorare tovărășească statornicite între țările lagărului socialist și mai ales sprijinul puternic acordat de Uniunea Sovietică, accelerează procesul de construire a noii orînduiri în toate țările socialiste. Ele au o mare importanță pentru dezvoltarea continuă a economiei noastre naționale.

Partidul Muncitoresc Romîn promovează în mod consecvent o politică externă de întărire a păcii și colaborării internaționale, bazată pe principiile leniniste ale coexistenței pașnice. Așa cum a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej „meritul istoric al partidelor comuniste și muncitorești, înarmate cu învățătura marxist-leninistă, constă în aceea că ele nu se resemnează în fața războiului ca în fața unei fatalități,ci, pornind de la realitățile lumii contemporane, de la analiza factorilor obiectivi și subiectivi care fac posibilă preîntîmpinarea războiului, mobilizează popoarele în lupta pentru victoria cauzei păcii".

Oamenii muncii din patria noastră văd în politica partidului întruchiparea propriilor lor năzuințe și interese. De aceea, ei privesc și înconjoară cu încredere și dragoste partidul, creatorul și inspiratorul victoriilor noastre.

PEISAJ INDUSTRIAL : REȘIȚA ANILOR CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE.

Noi centre industriale ale patriei: pe pămîntul străvechi al Moldovei a apărut, prin strădania oamenilor muncii, un nou oraş, Oneşti.

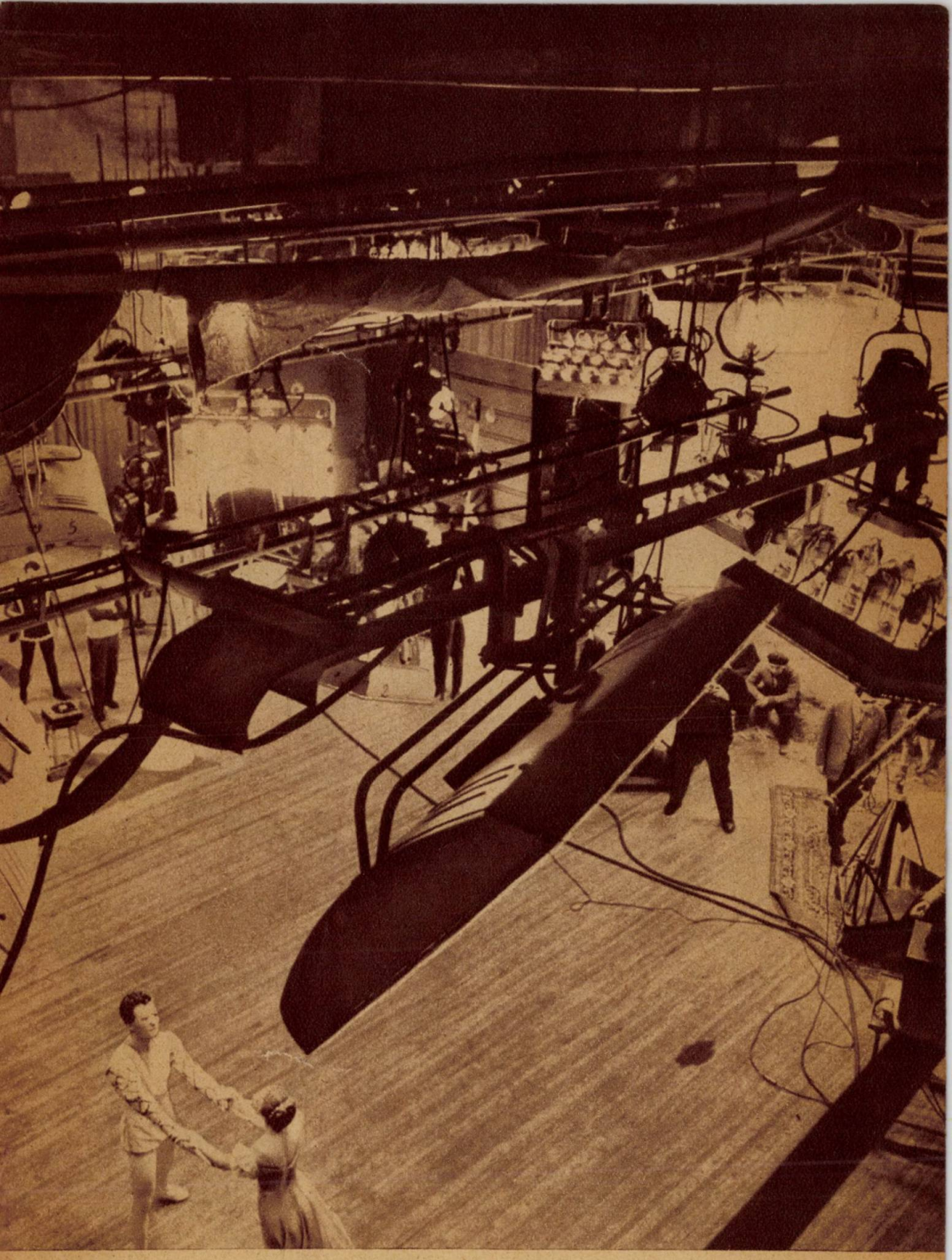

În studioul de televiziune se repetă o scenă dintr-un viitor spectacol de balet.

ÎN UNITĂȚILE AGRICOLE SOCIALISTE SE FOLOSESC, TOT MAI MULT, LA RECOLTATUL CEREALELOR, MAȘINI MODERNE. ÎN CLIȘEU: DOI MECANIZATORI FAC O ULTIMĂ VERIFICARE A COMBINELOR.

Să ne închipuim undeva, în preajma anului 1975.

Mulți dintre cititorii acestor rînduri sînt oameni în puterea vîrstei, ingineri și arhitecți, agronomi și matematicieni, maeștri ai metalelor și ai grînelor, cercetători ai adîncurilor pămîntului și ai spațiului cosmic. Sînt fiii și stăpînii Romîniei socialiste. Împreună cu un reporter cam de seama mea — eventual cărunt și cu ochelari — să întreprindem o scurtă călătorie prin Republica Populară Romînă...

Iată-ne în noua gară a orașului, asemănătoare unui palat din poveștile copilăriei. De altfel, cine a fost prin 1960 la Constanța a putut vedea încă de pe atunci cum arată o asemenea construcție...

Nu mai întreb cu ce tren preferați să călătorim: după cum se știe, pînă în anul 1970 parcul actual de locomotive cu abur a fost practic înlocuit. Pe liniile noastre de cale ferată circulă numai locomotive Diesel.

Dar încotro să ne îndreptăm, cu ce să începem? Iată, într-adevăr o problemă complicată! Oriunde privești, de pe harta patriei îți fac semne mii de puncte strălucitoare — steaguri sau stele sau, mai degrabă, ochii oamenilor acestui pămînt, în care se reflectă luminile viitorului.

Scînteiază marile cuptoare ale Hunedoarei din care o singură șarjă poate să încarce un tren cu patruzeci de vagoane...

Pe malul Dunării se profilează, impunător ca o astronavă, combinatul siderurgic Galați, care produce anual patru milioane de tone de oțel.

Acele piscuri argintii, fumegînd în bătaia zorilor, nu sînt altceva decît turlele masivului petrochimic Borzești, unde — între alte miracole moderne — gazele se transformă an de an în zeci de mii de tone de cauciuc sintetic. Să pornim într-acolo, sau să ne îndreptăm spre Tîrgu Mureș, în inima Ardealului, ori către Craiova, pe plaiurile Olteniei? Noile combinate chimice din aceste orașe — unde

unii dintre cititorii noștri lucrează ca maiștri, tehnicieni și ingineri — dau arii întregi de îngrășăminte agriculturii noastre socialiste.

Țărănimea s-a convins de mult de foloasele muncii în comun, și astăzi, în 1975, în cîmpia romînească zărești ici-colo niște luminițe verzi, roșii, albastre, portocalii: sînt stațiile de comandă automată a tractoarelor și combinelor electrice, care, în multe locuri au ajuns să înlocuiască complet munca fizică.

Dacă vreți, putem coborî în gara cea mai apropiată, ca să pornim apoi cu troleibuzul pe șoseaua din marginea holdelor, spre orașul din vecinătate. N-ar fi exclus să întîlniți acolo pe unii de-un leat — astăzi gospodari iscusiți ai ogoarelor — cercetători științifici, medici, profesori...

Cu treizeci de ani în urmă, adică prin 1944, satele Romîniei ședeau încă sub semnul gazorniței, al descîntecelor și analfabetismului. Astăzi, în preajma lanurilor aleargă automobilele și motocicletele colectiviștilor, răsună radioul, licărește ecranul magic al televizorului. Șleaurile noroioase, drumurile pline de hîrtoape s-au transformat treptat în șosele și străzi asfaltate pe care lămpile fluorescente luminează, la căderea serii, ca niște stele coborîte pe pămînt...

Asemenea „minuni" au devenit cu putință prin punerea în funcțiune a noilor termocentrale și hidrocentrale, adevărate cetăți de energie în munții și pe cîmpiile țării. De la Bicaz și Ploești, de la Iași și Oradea, de la Craiova și Luduș — ca și din multe alte puncte de foc de pe hartă — se revarsă în fiecare an zeci de miliarde de kilovolți, răspîndind lumină și căldură pînă-n plaurii Deltei și-n crestele Apusenilor.

Ca niște curcubee pe care le poți atinge cu mîna, scînteiază multicolorele fibre sintetice, sute de mii de tone, milioane de kilometri de fire, țesături pentru oamenii muncii, pentru constructorii și stăpînii Romîniei socialiste. Prin ei și pentru ei se înfăptuiește totul, de la proiectul giganticului combinat sodic, la detaliul cu gîze și flori de pe rochița (de relon, bineînțeles!) a fetiței dumitale...

Despre ei, despre fiii și stăpînii Romîniei socialiste, ingineri și arhitecți, agronomi și matematicieni, maeștri ai oțelului și ai porumbului, cercetători ai adîncurilor subpămîntene și ai spațiului cosmic — despre ei ne vorbește, înainte de toate, strălucitoarea hartă a patriei de mîine.

Dan DEȘLIU

NOUA MOLDOVĂ

Hrisoave mai vechi sau mai noi, statistici sau mărturii ale celor care cîndva au drumeţit prin partea locului, vorbesc despre Moldova ca despre un sălaş al sărăciei şi mizeriei. Poate că nicăieri mai mult ca aici nu s-a simţit acel mult trîmbiţat caracter „eminamente agricol“ cu care voia să „fericească“ ţara regimul burghezo-moşieresc. Industria în Moldova era inexistentă. Vreo cîteva mori, aşa zise sistematice, vreo cîteva piue datînd de pe vremea lui Grigore Ghica Vodă, cîteva ţesătorii de şiac, un joagăr ostenit, cam la aceasta se reducea în mare, industria. Pămîntul de dincolo de Milcov, bogat în grîne şi zăcăminte minerale era jefuit de comorile sale, care apucau drumul întreprinderilor patronilor de peste hotare.

Starea de paragină a Moldovei era considerată de unii drept o trăsătură particulară, o „frumuseţe“ a acestui ţinut, un peisaj care n-ar trebui tulburat din încremenirea lui. „Patriarhalitatea“ moldovenească, atribut atît de mult folosit în scopurile cele mai demagogice, menţinea tîrgurile şi satele la nivelul unor aşezări ceva mai mult decît preistorice.

În memoriile multor călători străini se vorbeşte cu lux de amănunte despre pacostea drumurilor moldovene, cu hîrtoape şi bălţi, cu poduri şubrede şi hîite de furia apelor umflate. Dar, acest sumar peisaj ar fi incomplet dacă n-am adăuga şi celelalte „binefaceri“ ale regimului burghezo-moşieresc. În Moldova, degetul înlocuia condeiul şi descîntecul „ţinea loc“ de medicament. Cîteva zeci de mii de oameni (aceasta chiar după cele arătate de statisticile vremii) erau bolnavi de „roşeaţă“ adică de pelagră. Frigurile făceau ravagii. Această endemie a fost lichidată radical abia în zilele noastre, deşi în trecut se făcuse mult tamtam cu o campanie pentru combaterea acestei molimi, campanie tutelată de Liga Naţiunilor. Ea însă s-a dovedit a fi un simulacru.

A vorbi despre vechea Moldovă înseamnă a repeta expresia cronicarului, devenită clasică: „Sărmana ţară a Moldovei“. Da! Sărmană ţară a Moldovei, jecmănită de domni şi de boieri, spoliată de bancheri, moşieri, de afaceriști de tot soiul.

Pe drumul industrializării socialiste

În anii noştri, ai puterii populare, Moldova a fost chemată la o viaţă cum n-a trăit pînă acum. Prin grija partidului şi guvernului, aceste meleaguri îşi schimbă înfăţişarea neîncetat şi odată cu aceasta se schimbă şi traiul oamenilor. Moldova capătă un pronunţat caracter industrial. Cine călătoreşte de-a lungul ei întîlneşte semnele acestei permanente înnoiri.

Pe deasupra bătrînului Borzeşti trec sîrmele care conduc curentul electric spre uzinele de la picioarele dealului. Borzeştiul a devenit altul, cum nu putea fi în trecut.

Locurile moldovene "unde nu s-a întîmplat nimic“ îşi pierd trista faimă, devenind centre în plină transformare. Fălticenii au o modernă topitorie de cînepă, construită în anii puterii populare, întreprindere care face ca viaţa oraşului să pulseze mai viu. Bucecea, sat de lîngă Vereşti, care trăia numai prin gara sa, are acum o fabrică de zahăr cu o mare capacitate de producţie. La Cîmpulung Moldovenesc, s-a construit o fabrică de lapte praf cu utilaj modern.

În afară de alte obiective industriale, Iaşul are o fabrică de penicilină ale cărei produse sînt mult apreciate. Bîrladul se poate mîndri cu o fabrică de rulmenţi de proporţii impresionante. În rînd cu ea se află două obiective culturale de valoare: Teatrul de Stat şi Complexul şcolar.

Între cele 101 întreprinderi construite în anii 1956-1959, se află şi laminorul de

Rafinăria Borzeşti

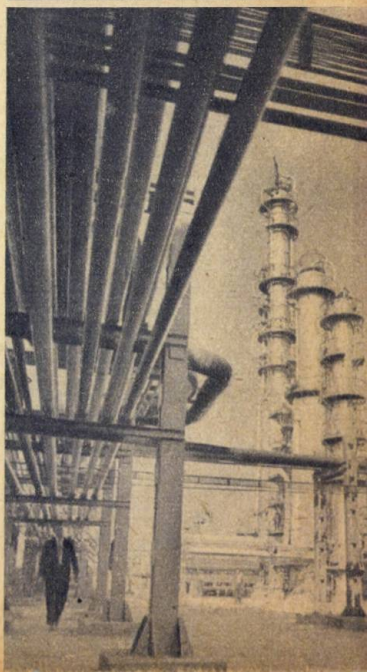

țevi de la Roman, întreprindere cu mii de muncitori; ca și fabrica de fire și fibre sintetice de la Săvinești.

Asemenea enumerări s-ar mai putea face încă multe, fiindcă nu există colț de Moldovă în care să nu fi apărut construcții noi, întreprinderi noi.

Alte locuri, alți oameni

Cel de-al III-lea Congres al partidului a relevat cu tărie necesitatea creșterii în continuare a potențialului economic al regiunilor mai puțin dezvoltate. Sub regimul burghezo-moșieresc una din regiunile înapoiate din punct de vedere economic și social-cultural era și Regiunea Bacău.

Pentru a ne da seama de dezvoltarea economică actuală a regiunii trebuie arătat că producția sa industrială globală a crescut în 1959 cu 54 la sută față de nivelul anului 1955. În anul 1960, producția industrială globală va fi mai mare cu peste 14 la sută față de anul precedent. Demn de reținut este de asemenea faptul că producția anuală a Regiunii Bacău în 1938 este realizată actualmente în decurs de numai două luni.

Numai din 1956 pînă în 1960, Regiunii Bacău i-au fost alocate 8,85 miliarde lei. Din aceste fonduri s-au construit și dat în funcțiune rafinăria 10 Onești, termocentrala Borzești, fabrica de țevi din Roman, uzina de fire sintetice de la Săvinești, combinatul de industrializare a cărnii Bacău. Constructorii băcăoani au dat în funcțiune parțial două importante obiective industriale: Hidrocentrala „V.I. Lenin" de la Bicaz și Combinatul chimic de la Borzești, ambele de mare însemnătate pentru economia țării. Cînd hidrocentrala de la Bicaz va produce cu întreaga sa capacitate, cînd termocentrala Borzești va produce energie din plin, cînd cele 10 hidrocentrale înșirate ca niște mărgele pe apa Bistriței vor produce și ele, atunci puterea instalată a unităților energetice va fi de 4 ori mai mare în 1965 decît în 1959. În 1965, în regiunea Bacău se va produce circa 3 miliarde Kwh. energie electrică adică de aproape 3 ori mai mult decît se producea în 1938 în întreaga Romînie burghezo-moșierească. Valea Bistriței va fi o vale a luminii, un centru de la care își vor aprinde becurile multe sate ale Moldovei, ținute în întuneric, care va aproviziona cu energie electrică numeroase întreprinderi mari și mici răsfirate pe tot cuprinsul regiunilor moldovene.

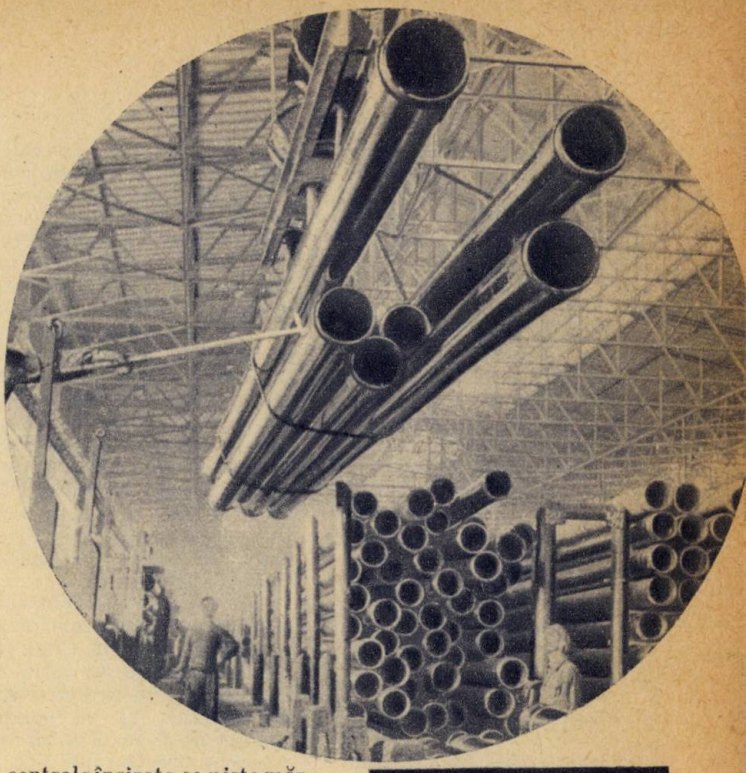

Laminorul de țevi de la Roman

Dar dacă așa se prezintă valea Bistriței, nu mai puțin bine se prezintă și cea a Trotușului ce-și tîrăște lin apele dinspre Tg. Ocna. Valea aceasta a și început să devină un nerv important al industriei noastre chimice. Combinatul chimic de la Borzești cu anexele sale și-a dat parcă mîna cu cel al cauciucului sintetic de la Onești, unindu-se și ca întreprinderi industriale și ca localități. Acum acestea formează un

Într-o hală a uzinelor de fibre sintetice de la Săvinești

singur trup, centrul administrativ fiind în noul oraș Onești în care s-au construit acum peste 2000 de apartamente, o școală medie cu 18 săli de clasă, o mare fabrică de pîine, o creșă, o grădiniță.

În anii următori, configurația Oneștilor va fi și mai înfloritoare. Aici se vor construi: un teatru, 3 cinematografe, un complex sportiv, o școală profesională, un mare hotel-restaurant, numeroase magazine, farmacii. Pe străzi, în locul autobuzelor, vor circula troleibuze. Oneștiul va deveni un oraș al petrochimiei unde vor fi prelucrate bogatele zăcăminte de petrol și sare aflate din abundență în împrejurimi.

Noul în ofensivă

Suceava era pînă nu de mulți ani un tîrg cu caracter administrativ. Orașul era așezat numai pe vîrful unui deal. În vale, spre Burdujeni, în lunca Sucevei, se întindea un șes pentru pășunatul vitelor. Aspectul sărăcăcios al urbei era proverbial. Dar iată că de-odată, în anii puterii populare, Suceava nu mai încăpu în limitele sale. Orașul se coboară în vale, spre Ițcani și Burdujeni, care au devenit treptat-treptat un fel de suburbii. În partea opusă, Suceava se întinde mereu. S-a construit un nou local al Telefoanelor în locul celui vechi. Peste drum de „cel mai mare hotel", se înalță altul, elegant, cu cîteva etaje. Un cinematograf spațios, construit nu de mult, amintește de cele mai bine utilate și mai încăpătoare cinematografe din țară. Astăzi Suceava este deservită de două gări. Se puteau realiza asemenea lucruri în trecut la Suceava? Nici măcar în imaginație.

Dar ceea ce s-a înfăptuit pînă acum constituie abia un modest început. Cînd viitorul combinat va intra în funcțiune, întocmai ca o inimă voinică, el va pompa energie nouă în oraș, îl va regenera neîntrerupt.

După cum se știe, în lunca Sucevei se construiește un combinat de celuloză, hîrtie și saci de hîrtie. Fabrica de celuloză va avea o capacitate de 50.000 tone pe an, cea de hîrtie 60.000 tone, fabrica de saci 150 milioane bucăți anual. În afară de aceasta, combinatul va mai avea o fabrică de mobilă ce va produce 10.000 garnituri pe an, o fabrică de placaj cu o capacitate de 18.000 m.c. anual, o fabrică de plăci fibrolemnoase de 36.000 tone anual, o mare fabrică de cherestea. Uriașul combinat va ocupa total golul rămas între Suceava, Burdujeni și Ițcani. El va realiza o prelucrare superioară a lemnului în care regiunea este foarte bogată.

* * *

În această preumblare rapidă prin Moldova de astăzi sînt omise, fără îndoială, multe localități și multe realizări cu care, cei din partea locului și noi toți, ne mîndrim. E greu să le cuprinzi pe toate și va fi și mai greu în viitor, cînd noi și noi întreprinderi se vor ivi în această parte răsăriteană a țării. Planul economic de șase ani și planul de perspectivă pe 15 ani elaborat de partid vor face ca și regiunile din Moldova, ca toate celelalte din țară de altfel, să cunoască înfăptuiri mereu mai mari, mereu mai frumoase, înfăptuiri care să facă viața oamenilor mai bună și mai îmbelșugată.

Const. SÎRBU

Vedere din noul oraș Onești

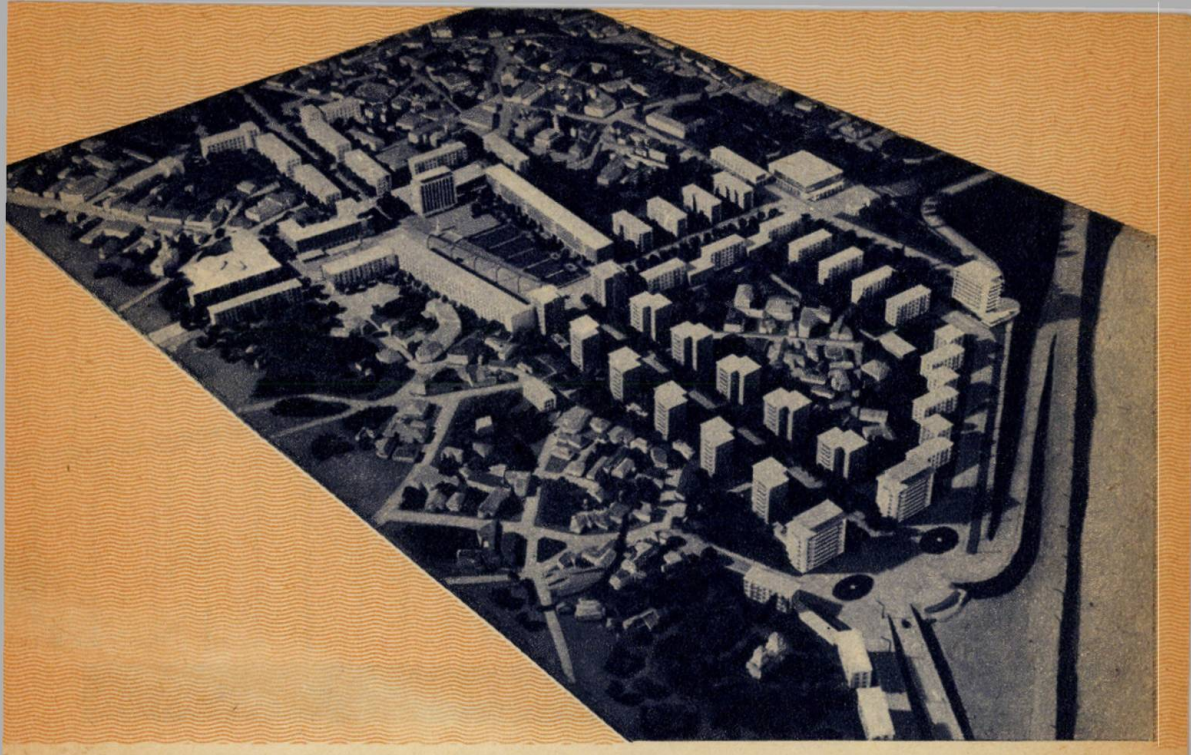

GALAȚII - mare centru siderurgic

Gălăţenii îşi amintesc cu siguranţă de un cartier apărut în oraşul de pe Dunăre între cele două războaie mondiale, devenit cunoscut sub numele de „Galaţii noi". Cartierul era demn de înfăţişarea de atunci a oraşului şi se deosebea de el poate doar prin aspectul şi mai mizer al căsuţelor cu pereţi de lut, prin noroiul şi mai ... impunător al uliţelor care nu cunoscuseră niciodată pietrişul. Aşa arătau oraşele „noi" pe vremea moşierilor şi burghezilor (se cunoaşte, bunăoară, ce erau în urmă cu 20 de ani şi „Bucureştii Noi": o îngrămădire haotică de cocioabe la periferia oraşului unde oamenii muncitori, oamenii necăjiţi îşi făceau un culcuş ca vai de lume).

De cîtva timp, a început să se vorbească despre un nou Galaţi, despre oraşul socialist Galaţi, despre oraşul siderurgiştilor, Galaţi. Despre el gălăţenii discută cu înflăcărare în faţa marelui panou aşezat în centrul oraşului, îşi dau părerea cu gravitatea unor arhitecţi încercaţi. Discută şi se bucură pentru viitorul Galaţi nu numai locuitorii mult încercatului port dunărean, ci întregul popor. Căci apariţia şi dezvoltarea noului oraş este legată de construirea — cu începere din 1961 — a celui mai important obiectiv industrial al planului de şase ani: giganticul combinat siderurgic care — în faza finală de construcţie — va da ţării patru milioane tone de oţel pe an.

UNUL DIN CELE MAI MARI ORAŞE ALE ŢĂRII

Aşa va fi cam peste un deceniu, Galaţii. Unul din cele mai mari oraşe ale ţării, ca importanţă, ca număr de locuitori (250.000). Iar din punctul de vedere al confortului, noul oraş nu va fi cu nimic mai prejos decît Bucureştii.

Deocamdată toate acestea se găsesc în stare de schiţe şi proiecte care vor mai suferi, fără îndoială, retuşuri. Dar, în ansamblu, se cunoaşte de pe acum înfăţişarea de peste cîţiva ani a marelui oraş socialist, a mîndrei cetăţi a oţelului.

Unde va fi şi cum va arăta viitorul oraş? El se va construi pe o suprafaţă de 1000 hectare, în general în perimetrul vechiului oraş, în partea sa dinspre vest, la circa doi kilometri de viitorul combinat. Interesant este că oraşul nou se va întinde pe 1000 hectare, deşi va adăposti mai mulţi cetăţeni decît cei 105.000 din actualul oraş întins pe 2100 hectare. Explicaţia stă în faptul că în noul Galaţi densitatea populaţiei va fi mult mai ridicată datorită construcţiilor de blocuri înalte, cu multe etaje. Aceasta, în ciuda faptului că el va cuprinde multe spaţii verzi, în toate cartierele,

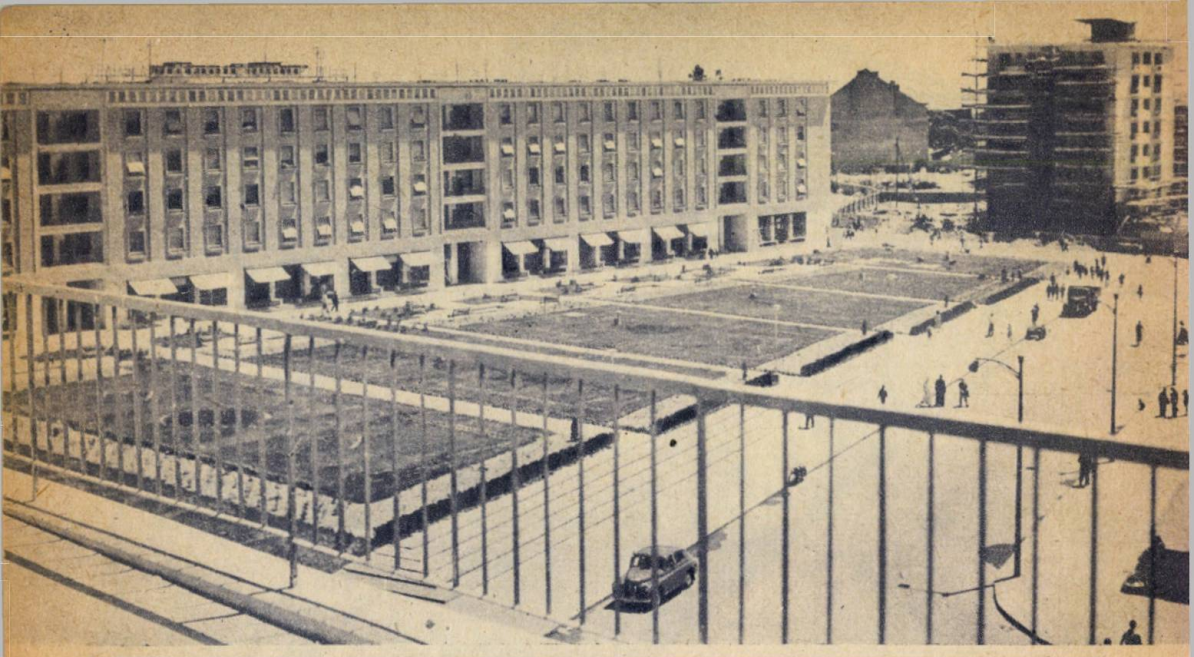

Blocuri noi de locuințe la Galați

terenuri de sport etc., devenind un adevărat „oraș-grădină". Este un lucru de mare importanță, dacă ținem seama că în momentul actual suprafața spațiilor verzi din Galați este mică față de cea a altor orașe. Într-o viitoare etapă, după terminarea construcției noului oraș, se prevede și reconstrucția orașului vechi, astfel ca Galații să constituie în întregime un oraș modern.

În prima etapă de construcție, pînă în 1965, în oraș se vor ridica 12.000 apartamente în blocuri confortabile, înzestrate cu toate utilitățile necesare. Proiectantul — I.S.C.A.S. — va urmări satisfacerea optimă a exigențelor noilor locatari prin asigurarea celor mai moderne și complexe dotări: spălătorii de cartier mecanizate, creșe și grădinițe, instalații frigorifice, încălzire centrală cu aburi de la marea stație de termoficare.

În afară de organele locale ale puterii de stat, numeroase departamente vor concura la ridicarea în bune condițiuni a orașului nou. Prin grija Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, în oraș va intra în funcțiune în viitorii ani un mare spital, modern utilat, cu 1200 paturi. La Galați se va construi o fabrică de produse lactate și un nou abator. Totodată se studiază posibilitatea construirii și a altor obiective. Se efectuează, de asemenea, studii în vederea întăririi bazei legumicole din jurul orașului, precum și pentru asigurarea puieților care vor fi plantați în oraș. Aceste exemple — care pot fi lărgite — dovedesc ele însile amploarea deosebită a noului oraș, varietatea și complexitatea lucrărilor ce se vor executa.

AZI

E nedrept să vorbești însă despre noul Galați numai la timpul viitor. De fapt, el a și început să se nască. Dacă nu credeți, mergeți la Galați! N-o să recunoașteți locurile și o să vă minunați.

De fapt, gălățenii care vizitează astăzi Capitala, îți răspund adeseori:

— Așa ceva avem și noi!

Au dreptate. Să nu credeți că e vorba doar de patriotism local. Căci tot ce am văzut nou construit sau amenajat la Galați — locuințe, hotel, restaurante, magazine, spații verzi — totul este pe măsura noului oraș socialist ce se înfiripă.

Iată, de pildă, complexul „Dunărea": hotel, restaurant braserie, cofetărie etc.: belșug de mase plastice, eleganță discretă. Sau cele zece noi blocuri dinspre Dunăre, blocurile P cum le zic constructorii, care au fost date în folosință în vara și toamna anului 1960. Cu cîte 7 etaje fiecare, cu balcoanele colorate, ele amintesc mult de complexul de locuințe din Piața Palatului R.P.R. din București.

În trecut, la Galați nu exista decît un stadion prăpădit cu tribune din lemn. Acum, în dealul orașului, un frumos stadion cu tribune betonate, încăpător, constituie germenele parcului de cultură și sport ce se va amenaja (abia s-a construit și se și vorbește despre mărirea lui).

În afara bine-cunoscutei „grădini publice" și a unui parc minuscul, la Galați, spațiile verzi străluceau prin absență. Acum, străzile principale sînt împodobite cu iarbă și flori care le schimbă mult aspectul.

Acestea sînt doar cîteva exemple. Dar în Galaţii de astăzi, multe, multe înfăptuiri edilitare şi urbanistice vestesc Galaţii de mîine.

PIONIERI

Pe un teritoriu imens, între văile Cătuşa şi Mălina din vestul oraşului Galaţi, se va întinde peste puţini ani cel mai mare combinat siderurgic al ţării.

Deocamdată, pe acele locuri nu se văd decît miriştl. Dar ochii minţii pot da frîu liber de pe acum imaginaţiei. Pe aici vor fi furnale cum nu există încă în ţară, oţelării puternice. Pe aici, mii şi mii de oameni, mînuind agregate perfecţionate, vor domestici metalul şi-l vor pune în slujba omului. Pe calea de apă a Dunării vor sosi vapoare încărcate cu minereu şi cărbuni.

Ca să ne facem o imagine despre ceea ce va reprezenta combinatul, credem că e interesant să dăm numărul oamenilor — constructori şi siderurgişti — care se prevede că vor lucra aici în următorii ani: 1961 — 9.700; 1962 — 15.000; 1963 — 17.000; 1964 — 20.000; 1965 — 26.000; 1966 — 33.000; 1967 — 34.700. Sînt cifre semnificative pentru grandoarea acestei lucrări, mai ales dacă ţinem seama de înaltul grad de mecanizare şi automatizare a agregatelor cu care va fi utilat combinatul.

Cu ce se va începe şi cînd? După încheierea — în primăvara anului 1961 — a sarcinii de proiectare, vor începe lucrările propriu zise de construcţie a turnătoriei şi forjei, ambele puternice unităţi metalurgice. La turnătoria de oţel, se vor putea turna piese pînă la 100 tone şi lingouri pînă la 120 tone, iar forja va fi dotată cu prese de 2500, 3150 şi 6300 tone, cu posibilităţi de extindere.

Primii pionieri şi-au făcut apariţia pe şantierul combinatului. Sînt proiectanţii. Din vara lui 1960, o mare clădire de pe dealul Ţiglinei a început să fie amenajată pentru a adăposti o adevărată „armată" de proiectanţi care va constitui filiala IPROMET Galaţi: nu mai puţin decît circa 400 dintre care 200 ingineri. S-au instalat mese de proiectare, aparatele necesare, s-a introdus lumina fluorescentă, astfel ca proiectanţii să poată lucra în condiţii optime. Între această clădire şi şoseaua care leagă Galaţii de Brăila, s-a construit într-un timp record un drum asfaltat.

Aici, pe dealul Ţiglinei, de unde Dunărea se vede ca o panglică cenuşie şi lucioasă, „pionierii" s-au pus pe lucru. În momentul cînd apar aceste rînduri, ei lucrează, cu siguranţă, de zor. Cînd am vizitat noi locurile, nu existau pe aici însă decît o mînă de oameni.

Geologii din cadrul filialei executaseră lucrări experimentale pentru a studia structura şi rezistenţa pămîntului. La G.A.S. Barboşi, pe al cărui teritoriu se va întinde o parte din combinat, s-a instalat un adevărat şantier, de unde, prin foraje pînă la 15 metri adîncime, s-au luat probe de teren care au fost analizate într-un laborator special amenajat. S-au bătut acolo piloni, s-au făcut experienţe în legătură cu terenul umectat, s-au construit — tot experimental — fundaţii de beton care au fost încărcate cu tagle de oţel de sute de tone greutate ca să se vadă cum suportă solul această sarcină.

Am întîlnit pe şantier tineri entuziaşti, primii absolvenţi de şcoli tehnice, care au fost repartizaţi combinatului. Deocamdată, ei nu aveau ce face în meseria lor. Dar asta nu înseamnă că stăteau cu mîinile în sîn. Puneau mîna cu avînt tinerese la orice treabă, plini de nerăbdare să-şi facă simţită contribuţia: doar nu e puţin să lucrezi la cel mai mare combinat siderurgic al ţării!

Va trece iarna, şi pe teritoriul dintre văile Cătuşa şi Mălina vor începe să mişune oameni şi maşini. Atunci va fi semnul că lucrările de construcţie ale celui mai important obiectiv al planului de 6 ani au început.

Paul MARIAN

În centrul oraşului Galaţi

ELOGIU HUNEDORENILOR

Întîia noastră cunoștință cu Hunedoara s-a săvîrșit, la modul ilustrativ, în încăperile muzeului regional din Deva. Aici am înțeles mai lesne că cetatea siderurgiei noastre socialiste realizează mai bine de jumătate din producția totală de fontă și de oțel a țării. Dar, ca s-o vedem vie și clocotitoare, în magnifica ei înfățișare, am pornit într-acolo. Am ieșit din Deva pe la bariera de răsărit, mergînd cu unul din autobuzele care din ceas în ceas aleargă într-acolo pe linoleum-ul de asfalt al șoselei, nici nu ne-am dat bine seama cînd am și lăsat în urmă satele Sîntuhalm și Cristurul Cernei. Abia au fost trecut douăzeci de minute de călătorie, cînd dincolo, spre capătul liniei ferate care înaintează dinspre Simeria în sus, spre obîrșiile izvoarelor Cernei, am și zărit chenarele unui oraș neasemuit.

Pînă să intrăm însă în oraș, avem a ne întîlni cu lungi, nesfîrșite șiruri de autocamioane, care se zoresc în toate direcțiile; observăm stive de fierării diverse, zidite cît casa și girezi, munți de zgură; pășim peste linii ferate care se întretaie și sar peste nenumărate macazuri; admirăm blumingul paralelipipedic, culcat pe dreapta străzii centrale ce pătrunde în cetate. În vreme ce deasupra noastră se înnoadă rețelele electrice ale stîlpilor de înaltă tensiune, care par asemeni unor pomi încărcați de o nemaipomenit de bogată roadă, avem, pentru o clipă, impresia că în atît extrem de complicata utilizare a spațiului și în atîta de învîlvorată mișcare și neostenită ardoare și rîvnă hunedoreană, alte noi cuptoare, ca cele ce fac parte din obiectivele industriale ale planului economic de 6 ani, nu mai au unde să încapă. La poarta de intrare în Combinatul siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej", ne dăm însă seama că realitatea a și depășit fantezia noastră: cu 42 de zile înainte de termen, la unul din cele trei furnale, muncitorii au și aprins focul pentru uscarea coșului de fum al noului cuptor. Înăuntru, în curtea uzine-

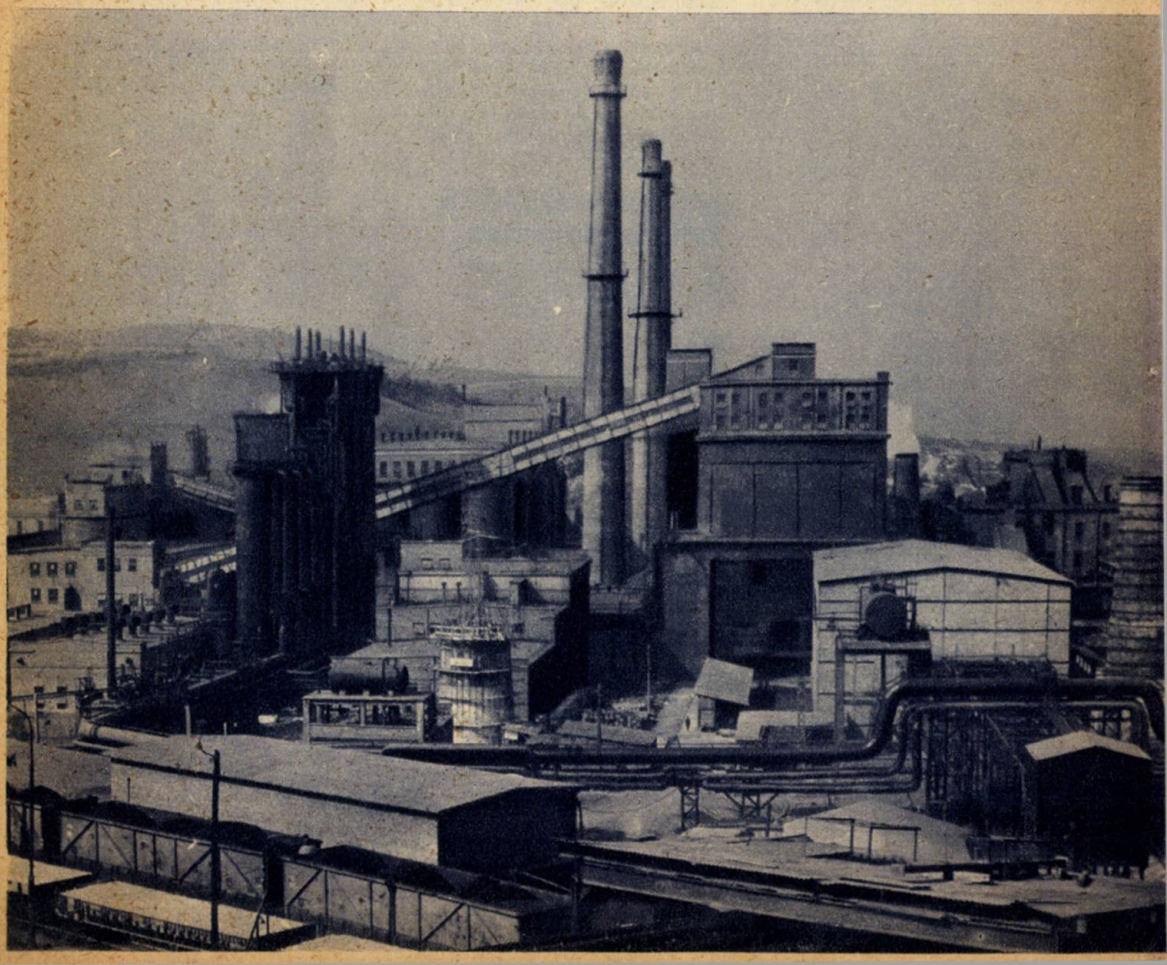

Uzina cocso-chimică de la Hunedoara

lor, în care sînt scrise netede alei care înconjoară spații verzi, gazonate, în care cresc flancați în rînd cîte unul plopi zvelți, tineri, și în care, asemeni unor artiști de cinema, se orînduiesc ireproșabil, executate fotografic, șiraguri de portrete de muncitori fruntași în producție, ne rătăcim pur și simplu. Ne scoate însă din încurcătură un dispecer, Ion Streteanu — precum aflăm că-l cheamă — și împreună cu el urcăm într-una și coborîm scări spiralate, ne oprim la melanjoare, ne ferim din calea unor uriașe macarale și de enorme polonice care scot tuci incandescent din forfotul de foc al cuptoarelor, lăsăm să ne treacă pe dinainte trenul de turnare, ne suim pe poduri ale căror trepidații ne procură senzații de nestăpînită frică și cutreierăm în lung și în curmeziș halele, pînă prindem treptat a ne obișnui cu vuietul, cu potopitoarea căldură, cu focul și cu oamenii, cu toate. Inginerul Mircea Penescu, șeful oțelăriei noi — un tînăr de numai 32 de ani, brunet, grăsuț și foarte îndatoritor în a ne explica și face să pricepem fluxul producției — împreună cu inginerii Rebreanu și Catrinoiu ne dau lămuririle de cuviință. Ne vorbesc despre metoda turnării „în ploaie" a cochilelor și a lingotierelor, de procedeele de încărcare a cuptoarelor cu tonaj redus, de economii, de faptul că majoritatea muncitorilor de aici o constituie tineretul, că pentru fiecare din cei ce lucrează aici secția devine o adevărată școală. Cei cu care mai stăm la cuvînt, maistrul Arcadie Schwartz de la furnalul nr. 5, fochistul Aurel Eidesan, prim-topitorul Alex. Comșa, maistrul I. Crișan și numeroși alții, bobinatori ca cei din secția OSM nr. 2, cocsarii de la cele trei baterii, zidarii-șamotori, tabloniștii, laminorii de la blum pe care i-am cunoscut, lucrătorii de la fabrica de dolomită din preajma castelului Corvinilor — ne-au încredințat de aceleași lucruri: creație, aproape în totul ei tot, a regimului nostru democrat-popular, Hunedoara a devenit, pentru miile și miile de oameni care au ucenicit și lucrează aici, o veritabilă universitate în care oamenii învață să construiască și construiesc cu entuziasm socialismul.

Pe cîte însă îmi place să observ, în buna purtare de grijă, în atenția și discreția zilnică a tuturor de aici, e totuși noul cuptor Martin de 400 tone. Acesta, potrivit sarcinilor stabilite de Congresul al III-lea al Partidului, va trebui să producă singur, anual, de 4 ori mai mult oțel decît întreaga producție realizată în 1948 de Hunedoara și cît cele 5 cuptoare din vechea oțelărie într-un an. Nu e de loc ușor.

* * *

Vechea Inidoara, necăjitul tîrg feudal de mesериași de altă dată, prinde a nu mai fi. În locul ei, — drept consecință a politicii economice de industrializare socialistă a țării, politică dusă sub îndrumarea și conducerea partidului — a apărut, dalb și modern, orașul nou muncitoresc, O. M., situat pe dealul Chizidului, la poală de codru, oraș alcătuit din elegante și durabile blocuri în care locuiesc aproape 15.000 de oameni. De aici, din balcoanele ornate cu mușcate, de pe terase spațioase, ca cea a restaurantului pardosit înăuntru cu mozaic și marmoră, de peste tot, de la cluburi și de la ferestrele vilelor, se deslușesc seara pălălăile focurilor nestinse de la cuptoarele din vale și se distinge necurmat freamăt de neobosite furnale. O cetate măreață a muncii pașnice și constructive unde s-a elaborat la începutul lui octombrie 1960, prima șarjă a noului cuptor, cel mai monumental din țară, căruia i-au zis „Cuptorul păcii".

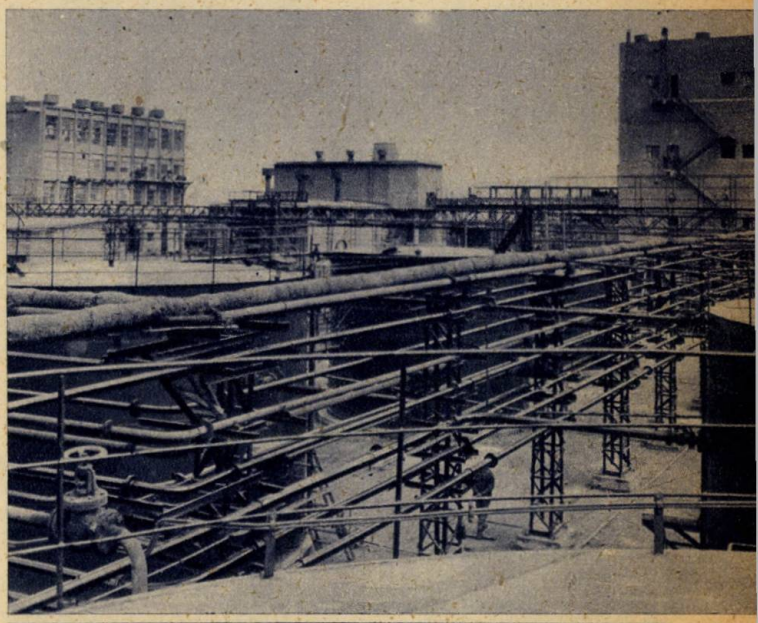

Aspect exterior al distileriei de gudroane de la Hunedoara

Petrochimia în plin progres

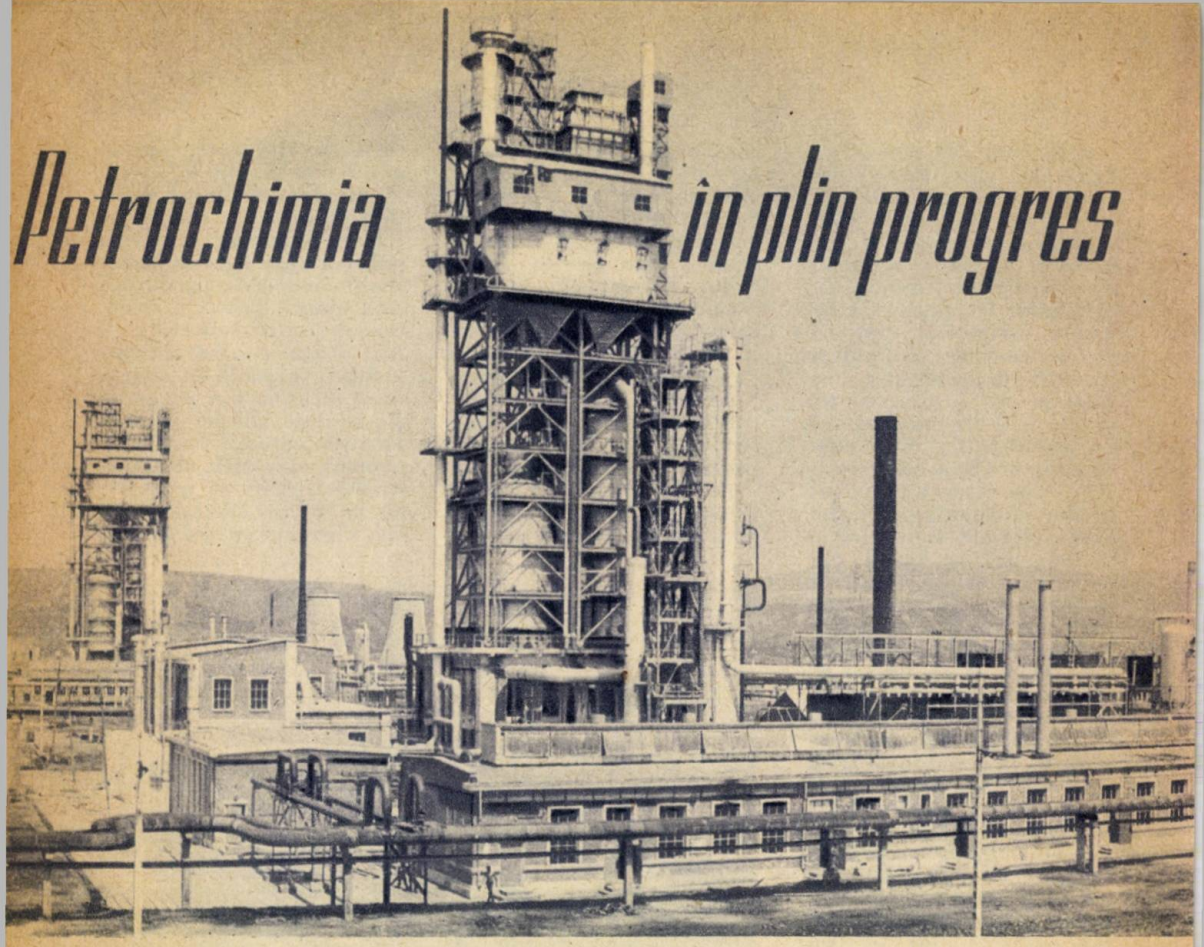

Folosirea țițeiului și a gazelor naturale pentru obținerea căldurii este tot atît de veche ca și a cărbunelui. Într-adevăr, acum 4 milenii, mezii și babilonienii foloseau gazul natural drept combustibil. De asemenea, cu 3.000 de ani în urmă, chinezii ardeau și ei gazele naturale în arzătoare speciale, construite de ei.

Ca surse de energie, țițeiul și gazele naturale au început să fie folosite cu mult mai tîrziu. Abia în secolul nostru aceste două bogății ale subsolului au cucerit un loc din ce în ce mai important în producerea energiei și aceasta datorită intensului proces de industrializare din diferite țări. Industrializarea și noile condiții de viață ale oamenilor din timpurile noastre au dus însă nu numai la o mărire considerabilă a consumului de produse naturale, ci și la cererea de produse noi, cu proprietăți superioare. Realizarea unor asemenea produse noi cade în sarcina industriei chimice, care — începînd de la jumătatea secolului trecut — a început să folosească drept materii prime cantități din ce în ce mai mari de cărbuni și subprodusele rezultate de la cocserii.

Privirile chimiștilor s-au îndreptat însă în ultimii 30—35 de ani, cu tot mai multă stăruință către alte materii prime, în speță către țiței și gaze naturale. Cu toate că aceste produse erau folosite pînă atunci exclusiv drept combustibil și lubrefianți au început o serie de încercări, timide la început, de a valorifica pe cale chimică unele elemente din țiței și din gazele naturale. Astfel a luat naștere petrochimia, care are drept scop valorificarea pe cale chimică a diferitelor substanțe chimice care intră în compoziția țițeiului și a gazelor naturale.

Urmînd îndeaproape dezvoltarea industriei petrolifere, petrochimia s-a afirmat rapid pe plan mondial. De la 75 tone produse petrochimice realizate în anul 1925, în anul 1960 se prevede o producție mondială de cca. 25 milioane tone, ceea ce reprezintă o treime din totalul produselor chimice fabricate în lume.

Valorificarea produselor petrochimice se realizează în primul rînd în industria maselor plastice, a fibrelor chimice, a cauciucului sintetic și a agenților sintetici de spălare, unde se consumă 70 la sută din produsele petrochimice de bază. Restul de 30 la sută se folosește la fabricarea îngrășămintelor cu azot, a produselor pentru combaterea dăună-

torilor agricoli, a solvenților, a lichidelor antigel și de frînă folosite în industria de automobile și în aviație.

Patria noastră se poate mîndri și prin faptul că a fost o precursoare în domeniul petrochimiei. Primele încercări de a folosi gazul metan la diferite fabricații chimice (obținerea cianamidei de calciu — îngrășămînt chimic — și a negrului de fum) datează încă din anii 1917-1918.

Toate acestea arată străduințile oamenilor de știință și ale tehnicienilor romîni de a valorifica pe o treaptă cît mai înaltă bogățiile naturale ale țării. Eforturile lor s-au izbit însă de puternica rezistență a trusturilor străine, care stăpîneau în acea vreme 72 la sută din industria chimică și 92 la sută din industria petroliferă. Interesele trusturilor mondiale erau de a asigura în primul rînd desfacerea propriilor produse chimice pe piața romînească.

Valorificarea complexă a tuturor bogățiilor naturale cu care este înzestrată țara noastră a fost posibilă numai odată cu instaurarea puterii populare. Mergînd consecvent pe această linie trasată de Congresul al II-lea al P.M.R., s-a trecut la dezvoltarea accelerată a petrochimiei. Rezultatul eforturilor depuse s-a concretizat prin aceea că, în anul 1955, s-au fabricat de peste 11 ori mai multe produse petrochimice de bază decît în 1938, iar în anul 1959 de 2,7 ori mai multe față de 1955. O contribuție importantă la aceste realizări a avut ajutorul tehnic multilateral ce ne-a fost acordat de Uniunea Sovietică.

În prezent, petrochimia înseamnă pentru industria chimică din țara noastră o sumedenie de produse valoroase, cum sînt: negru de fum, amoniac, uree, azotat de amoniu, formaldehidă, metanol, acid azotic, acid formic și oxalic, mase plastice (bachelita, aminoplastele, acetatul de polivinil și sticla organică), solvenți, detergenți (produse de spălare, denumite în comerț „Alba"), acizi grași sintetici (folosiți la fabricarea de plastifianți, săpun sintetic etc.), acid acetic.

Hotărîrile Congresului al III-lea al P.M.R. indică dezvoltarea pe care o va lua petrochimia în viitorii 6 ani. De pe acum, se conturează giganții industriei chimice, unde petrolul și gazul metan se vor transforma în zeci de noi produse deosebit de valoroase. Complexul industrial de la Onești—Borzești va produce pe lîngă cauciuc sintetic, acetonă, fenol, clorură de polivinil, diferite alte produse, cum sînt: solvenții, insecticidele și ierbicidele. La Roznov, construirea marii uzine de îngrășăminte cu azot a intrat în faza finală. Într-un stadiu avansat se află la Săvinești lucrările de la fabrica de rolan (rolanul — o fibră sintetică înlocuitoare a lînii).

În anii care urmează, vor apare pe harta țării noi centre petrochimice, cum sînt uzinele de la Craiova și Tîrgu Mureș. La Ploiești, se va pune în funcțiune un grup industrial unde gazele de rafinărie se vor transforma în mase plastice și cauciuc sintetic. Aceste uzine vor fi completate cu noi instalații de negru de fum, metanol, formaldehidă, acizi grași și alcooli superiori necesari industriei de plastifianți. În 1965, vom avea o producție petrochimică pe bază de gaz metan de 14 ori mai mare decît cea din 1959, iar pe bază de produse petrolifere o producție de 37 ori mai mare, raportată la același an.

Prin chimizarea unor gaze de rafinărie în vederea obținerii de mase plastice ca polietilena și polipropilena, valoarea lor crește de circa 20 ori. Folosind materii prime petrochimice se realizează mari economii la diferite produse care pot fi întrebuințate în alte scopuri. Ca exemplu pot fi dați detergenții, care economisesc mari cantități de grăsimi animale și vegetale, sau solvenții. În ultimul caz, se prevede pentru 1965 o producție de 20.000 tone butanol, pentru care ar fi necesară o cantitate de 58.000 tone porumb.

Exprimînd laconic, sub forma unei formule, importanța petrochimiei, în anul 1965 am putea scrie: PETROCHIMIE = cauciuc sintetic + mase plastice + fibre sintetice + detergenți + îngrășăminte chimice + antidăunători. E o gamă de produse destul de cuprinzătoare.

Tudor GHEORGHIU

Uzina petrochimică Nr. 2 din Ploiești

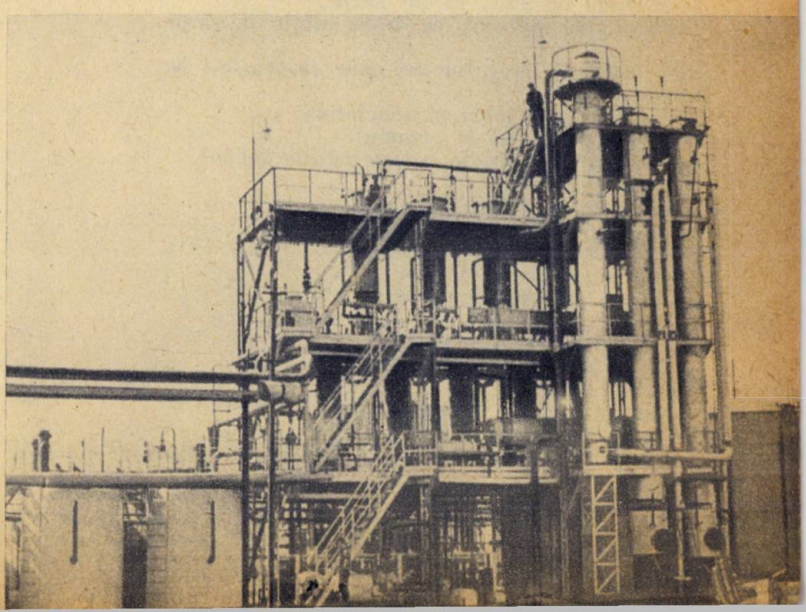

Aurora CONȚESCU

Cîntec din deltă

Delta —
această-ncleștare-ntre baltă și cer,
acest echilibru-ntre putred și pur,
cu linia stufului — singur contur,
cu fluierul vîntului — singur năier,
apă și cer,
trestii și cer,
sălcii și cer,
păsări ce măsoară zările largi cu-un echer,
nouri de cîlți ce se duc, repetînd
în verzui oglinzi imaginea lor,
și pescarii cîntînd,
pescarii, cu vocile pline și grave, asemeni eroilor
legendei lui Igor și-ai basmelor slave!

Cîntecul lor,
ca o scoică ascunsă sub malul surpat,
nu-și deschide oricui,
valvele lui
de cristal și agat.
Îl surprinzi uneori,
atîrnînd după bărci, parcă îl
trag din adînc, dintre alge și mîl,
cu năvoade-ncărcate
de-atîtea apusuri și stele-necate.

Cît îmi doresc să cuprind
în versul meu cîntecul lor
necuprins încă pe vreun portativ!
Cîntecul tors veac după veac!

Să scriu cîntecul ce se preface în murmur,
murmurul ce se topește în șoapte,
șoapta ce se aude,
piere-ntre tecile ude,
ca o nălucă ori ca un fluture mare, de noapte.

Să-l îngemăn cîntului iscat care se naște
peste concertul de greieri și broaște,
peste albastrele ploi
ce aleargă pe stuf, ca pe harpe,
peste șuierul vîntului, ca limba subțire de șarpe.

Să-l îngemăn cîntului pe care ciocanele-l bat
sincopat,
pe care drăgile mari și scheletice
îl cîntă, cu mîlul și prundul
ce-l zmulg din canale, scurmîndu-le fundul,
sfîșiind petice
de alge-mpletite-ntre ele,
cu nuferi, cu melci și nuiele
din cuiburi ascunse, de vidre —
drăgile mari și scheletice,
ca lungi, uriașe, clepsidre.

Va trebui degrabă, degrabă,
să însemn totul, totul să scriu!
Cîntecul Deltei
necuprins încă pe vreun portativ.

O ÎNTÎMPLARE DE DEMULT ȘI TÎLCURILE VREMURILOR NOI

Aș vrea să încep aceste rînduri cu o istorie care i s-a întîmplat acum 20 de ani lui moș Ion Ignat din Șerbeștii Neamțului, poveste care, la timpul său, a produs multă vîlvă. Cînd s-a întîmplat istoria de care vorbim, moș Ion Ignat era un bărbat înalt și osos, cu fruntea pleșuvă, cu obrajii brăzdați de cute și cu mustață mereu zbîrlită. A tot avut parte de o viață plină de zbucium. Rămas orfan de mic, el a trebuit să îndure silniciile unui tată vitreg, care, pentru cea mai mică greșeală îl întindea jos și-l bătea cu funia udă, ca pe hoți. Cînd i-a venit sorocul să recruteze, a fost repartizat la artilerie, și acolo a trebuit iar să pătimească, deoarece, neștiind carte, se descurca greu în cunoașterea și în mînuirea obuzierului. Războiul l-a dus în pîrjolul de la Mărășești, unde era cît pe ce să-și piardă viața. Cînd s-a încheiat pacea, a venit acasă, s-a însurat. Dar nevastă-sa l-a lăsat cu trei copii și-a plecat în lume. Omul s-a însurat a doua oară cu o văduvă care mai avea și ea trei copii. N-avea plug să-și muncească petecul de pămînt acătării, n-avea vite. Nu avea mai ales cu ce să-și ridice o casă ca lumea. L-a încuibat mizeria. Și pentru că nu avea, și-a făcut un fel de bordei. Era o cocioabă acoperită cu paie, cu pereții muruiți cu humă și cu prispe late din pămînt bătut cu maiul. Avea două încăperi. Într-una stătea moș Ion cu numeroasa lui gloată, iar în cealaltă fusese legată vaca. Avea o vacă nărăvașă moș Ion. Tot dînd cu coarnele, vaca cea nărăvașă spărsese peretele în dreptul ieslei și cît era ziulica de mare scotea capul afară și mugea la trecători. De la aceasta i s-a tras lui moș Ion și istoria pe care vreau s-o înfățișez aici.

Într-o zi, prin cine știe ce întîmplare, a trecut prin fața cocioabei lui un pictor. A văzut-o cît era de brează, a mai văzut și vaca ce se tot zgîia la el. Și-o fi zis că n-ar fi rău să aștearnă pe pînză acest peisaj. Fapt este că s-a oprit, a scos din valiza lui de voiaj instrumentele și s-a apucat de lucru. Pînă seara, oamenii din sat care se îmbulzeau să observe ce tot

meşterea zugravul au văzut casa lui moş Ion „scoasă ca la fotograf", cum le plăcea să spună. Apoi pictorul şi-a învelit opera într-o muşama şi şi-a văzut de drum. Dar n-au trecut nici două săptămîni şi în sat s-a zvonit că moş Ion a fost dat la gazetă. Într-adevăr, învăţătorul, singurul din sat care primea ziare, a citit de pe un petec de hîrtie cum că un reporter văzînd tabloul pictorului, a dorit să stea de vorbă cu stăpînul casei de pe pînză. Erau înşirate cîteva consideraţii, apoi încheierea pe cît de categorică pe atît de neaşteptată. Reporterul declara cu seninătate că aspectul jalnic al locuinţei „domnului Ion Ignat" nu trebuie să ducă la cine ştie ce concluzii greşite. El, reporterul, şi-a dat seama că „domnul Ion Ignat duce o viaţă destul de prosperă". De ce nu şi-a făcut totuşi o casă mai bună? Simplu: a vrut să respecte tradiţia. „Ah, domnilor, dumneavoastră nu ştiţi ce înseamnă tradiţia pentru ţăranul romîn!" E lesne de închipuit ce a simţit moş Ion cînd a ascultat aceste baliverne. Pînă ce a închis ochii, i-a părut rău că n-a putut să-l întîlnească pe jurnalistul cu pricina ca să-i dea o sfîntă de bătaie.

Peste întîmplarea lui moş Ion s-a aşternut colbul vremii. De atunci, cum spune poetul, „Trecut-au anii ca nori lungi pe şesuri / Şi niciodată n-or să vie iară"... Dar noi nu putem uita nici cum au trăit altădată ţăranii, nici ce s-a spus despre viaţa lor. Datoria ne îndeamnă să vedem ce se întîmplă astăzi în satele noastre, care e destinul urmaşilor lui moş Ion Ignat sub zodia cea nouă a socialismului. Cu acest gînd am colindat prin mai multe sate colectivizate.

...Am început chiar cu aşezarea în care trăiesc şi lucrează feciorii lui moş Ion. Încă de la intrarea în sat, am avut o surpriză. Acolo, în stînga şoselei, se află un han mare şi vechi, tocmai de pe timpul lui Ştefan cel Mare. Mai tîrziu, îşi ridicase moară, în clădirea hanului, un chiabur. După plecarea acestuia, ratleşul a căzut în părăginä, ruinîndu-se încetul cu încetul. Aşa cunoşteam eu hanul cel vechi. Dar iată că acum am observat deasupra lui un lucru de neînţeles. Era un păienjeniş de sîrme. Pasă-mi-te hanul cel care-l ţine minte pe „slăvitul leu al Sucevei" s-a îndreptat şi adăposteşte azi o centrală electrică. Sub streaşina unde răsunau altădată pistoalele haiducilor, chemînd la judeţ pe boierii cei hulpavi şi nesătui, duduie acum un paşnic motor Diesel, învîrtind un dinam şi trimiţînd lumină la patru-cinci sute de case. Cine ar fi putut bănui vreodată o atît de ameţitoare confluenţă a trecutului cu prezentul! Peste drum de han, într-o clădire largă şi încăpătoare, colectiviştii din Şerbeşti au amenajat un cinematograf. Seara, oamenii vin aici să facă cunoştinţă cu atîţia şi atîţia eroi, pînă acum necunoscuţi. Cînd n-au poftă „să iasă devale", cum spun ei, stau acasă şi ascultă la radio. Sînt multe aparate în sat. Numai din centru pînă sus la Casa de naşteri, pe o porţiune de circa 200 de metri, am numărat cîteva zeci de antene.

O să întrebaţi desigur ce-am căutat pe la Casa de naşteri? Ei, bine, pe-aici, pe lîngă această clădire se afla cocioaba lui moş Ion. Se afla... Acum nici urmă n-a mai rămas din ea. În locul ei, feciorii lui moş Ion — Vasile, Costică şi Nicu, toţi trei colectivişti de frunte — şi-au zidit case arătoase. Un alt fiu al lui moş Ion şi-a făcut casă în altă parte. Pasiunea aceasta pentru construcţii însă n-o au numai urmaşii lui Ion Ignat, ci mai toţi oamenii din Şerbeşti. În partea de sus a satului, unde acum 16 ani a murit un ostaş sovietic în luptele purtate împotriva hoardelor fasciste, s-a înfiripat un cartier nou. Un alt cartier a răsărit ca din pămînt peste drum de conacul care aparţinea stăpînului moşiei ce se întindea în preajma satului.

La început, oamenii construiau în fugă, pe apucate, cum se nimerea. Casele erau ce-i drept mari, încăpătoare, însă nu arătau tocmai frumoase. Pe urmă, a început a se lucra metodic. Careva a văzut într-un sat de lîngă Piatra o casă cu cerdac, cu ferestre mari, luminoase, cu flori crestate în lemn de cireş pe la streşini. S-a rugat de un specialist să-i facă o schiţă după ea, apoi a pus pe meşteri să-i facă şi lui, în Şerbeşti, o casă la fel. De atunci, numărul caselor frumoase a crescut repede. Ciudat însă, oamenii nu se mai iau numai după schiţa adusă de isteţul lor consătean. Născocesc singuri alte şi alte modele, care de care mai atrăgătoare.

... Ne-am continuat călătoria trecînd peste munţi, în Ardeal. Departe de Şerbeştii Neamţului, în preajma Oradiei, am dat de un sat cu numele Vaida, o aşezare măruntă şi curată ca un pahar. Ne-au plăcut uliţele ei largi, străjuite de salcîmi. Ne-au plăcut puţurile cu scripeţi, rînduite la fiecare răscruce şi casele mari împrejmuite cu garduri sănătoase de piatră. Ne-au plăcut mai ales oamenii. Am stat de vorbă cu unul dintre ei, cu Nagy Şandor,

De sus în jos:

Colectivistă de la gospodăria agricolă colectivă Fundulea

Prăşitul mecanic la gospodăria agricolă de stat Oltenita

Colectivişti din raionul Hîrşova, regiunea Constanţa

Recoltatul grîului la gospodăria agricolă colectivă „Ilie Pintilie" din Ghimbav, regiunea Stalin

și ceea ce am aflat de la el ne-a mișcat, ne-a tulburat. Nagy Șandor este dotat cu o inteligență excepțională. Cînd umbla la școală, învăța atît de bine încît profesorul îl punea de multe ori pe dînsul să țină lecții cu clasa. Visul lui era să meargă la liceu și mai departe la facultate, să se facă inginer. Dar cine să-i ia lui atunci în seamă dorința? S-a dus, a dat examen, a reușit printre primii însă cînd s-a aflat că nu are cu ce plăti taxele, a fost dat afară. S-a întors în sat Șandor. Tatăl său l-a ținut ce l-a ținut pe acasă, dar cînd a ajuns la strîmtoare, n-a avut încotro și l-a tocmit rămădău, adică porcar la ciurda satului. Au trecut anii. Șandor s-a maturizat. Ajunsese bărbat în toată firea, cu nevastă, cu familie. Totuși visul cel vechi nu-l părăsise. Ca și atunci în tinerețe, el dorea aprig să învețe. Și iată că, după ce a intrat în colectivă, s-a ivit prilejul fericit ca el să-și îndeplinească vrerea. A fost trimis la Cluj la o școală de agronomi. Greu i-a fost la început. Dar nu s-a dat învins. Cu dinții s-a ținut de carte. Și a ieșit printre cei dintîi. Cînd am vorbit cu el, a scos dintr-un sipet un pachet, l-a desfăcut cu grijă și ne-a arătat lucrarea lui de diplomă. Pe ea un cunoscut profesor universitar, caligrafiase citeț calificativul „foarte bine". Acum Șandor vrea să învețe pentru a deveni inginer. Tot ce-a învățat caută să împărtășească și celorlalți oameni din sat. La cursul agrozootehnic care funcționează în gospodărie, în fiecare iarnă, vin zeci de bărbați și de femei. Șandor i-a deprins să învețe temeinic, cu stăruință, cu seriozitate. Face să vezi cărțile de specialitate din biblioteca gospodăriei. Sînt pline de sublinieri și de adnotări făcute de acești elevi tomnatici.

...Ne-am oprit în drumul nostru și pe la Comana, prin părțile Dobrogei. Aici, ca pretutindeni în satele patriei noastre, oamenii își schimbă nu numai felul de trai, ci și deprinderile vechi născute din viața amărîtă. „În tinerețea mea — povestea Eroul Muncii Socialiste, Nicolae Hudițeanu, care-i de aici din comună — ne petreceam timpul liber foarte urît. Duminica mergeam la cîrciumă de ne îmbătam. Apoi, așa cu chef cum eram ne duceam la vreo nuntă sau la vreo horă obișnuită. Ce se întîmpla acolo, se știe. Cum nu-i convenea cuiva ceva, făcea scandal și sărea la bătaie. Uneori încăierările acestea se sfîrșeau cu moarte de om. Dar acum ce fac tinerii noștri? Să mergem să vedem". Ne-am dus împreună la Casa de cultură a gospodăriei. Am intrat în sală. Tovarășul Hudițeanu ne-a arătat „Programul Casei de cultură" pe care se înșirau manifestările artistice care urmau să aibă loc: premiera unei piese de teatru de M. Davidoglu, un spectacol dat de brigada gospodăriei etc. Alături era afișată lista filmelor ce rulau în Constanța și a pieselor ce se jucau acolo. „Băieții noștri — ne-a informat tov. Hudițeanu — cînd n-au ei program, se duc la oraș. Așa își folosesc ei vremea pe care o au liberă". În colectivă, pentru că se poate lucra după știință, pentru că se folosesc mașinile, munca este mai spornică și mai rodnică, mai aducătoare de venituri. Oamenii își pot orîndui și ei viața în mod civilizat.

Ion PAVELESCU

17

Corespondența dvs. se îndrumează greu și cu întîrziere dacă adresa nu este scrisă citeț și complet.

Pentru ca să vă ajungă corespondența sigur și rapid, indicați corespondenților dvs. adresa exactă și în special **Oficiul poștal de care aparține strada unde locuiți.** Factorul poștal vă poate informa despre acest oficiu.

Tov.
Petculescu Marin
Str. I.C. Frimu Nr. 17
București 22

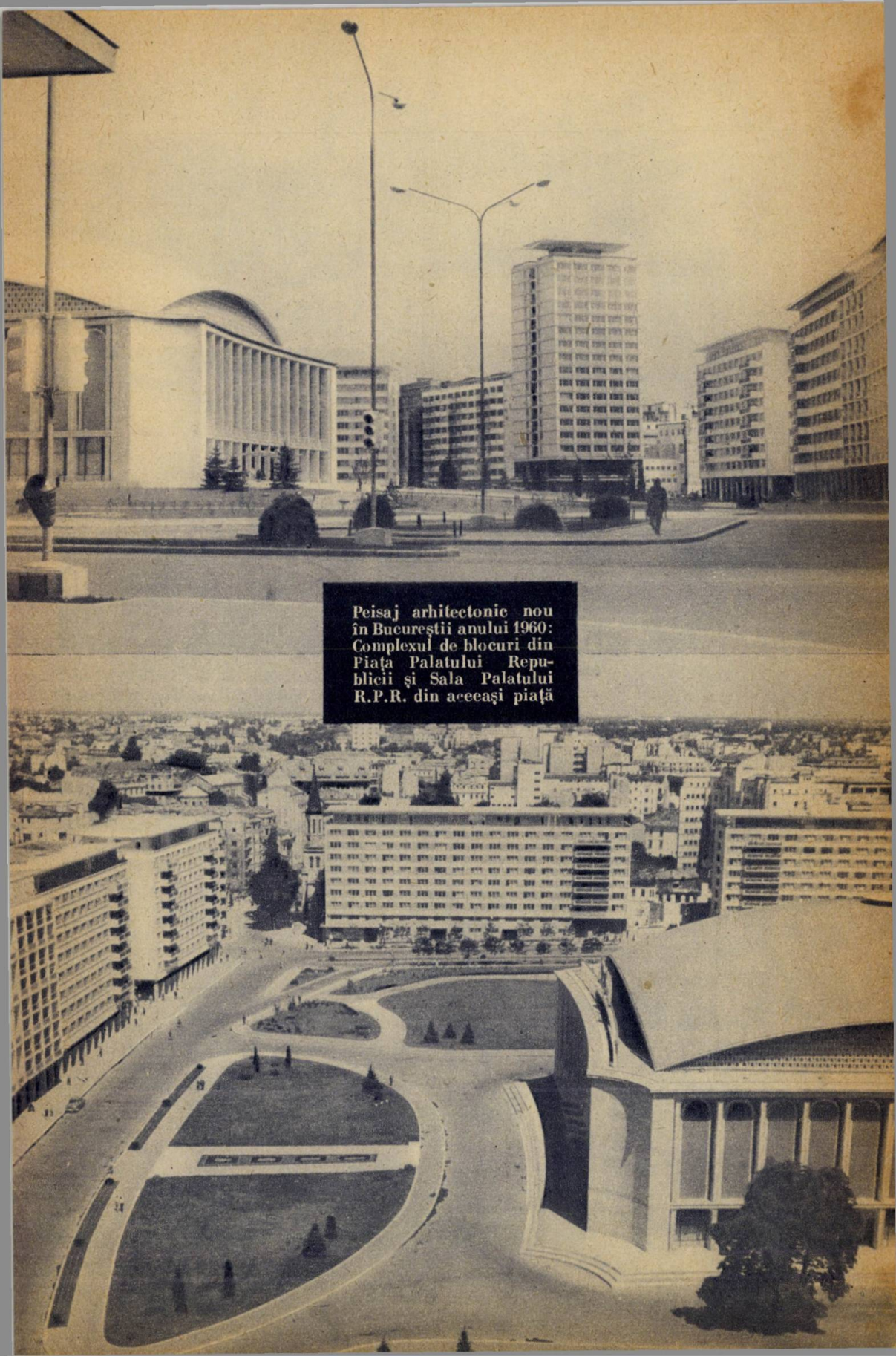

Peisaj arhitectonic nou în Bucureștii anului 1960: Complexul de blocuri din Piața Palatului Republicii și Sala Palatului R.P.R. din aceeași piață

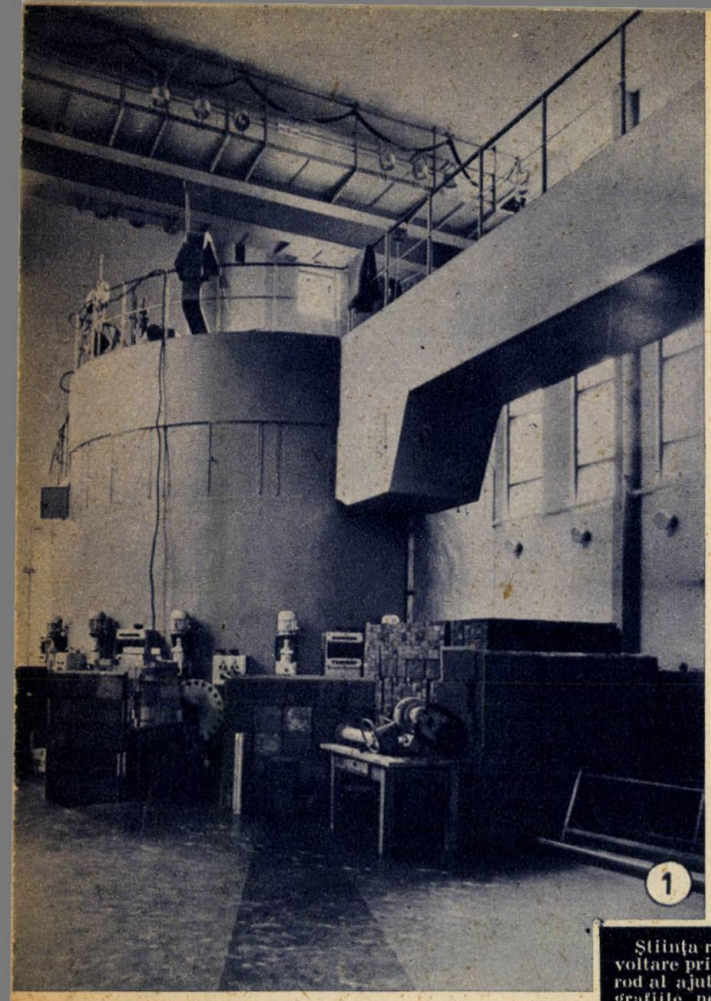

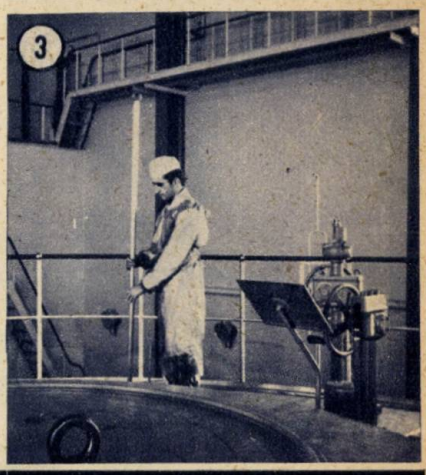

Știința românească a căpătat mari posibilități de dezvoltare prin punerea în funcțiune a reactorului nuclear, rod al ajutorului frățesc al Uniunii Sovietice. În fotografiile noastre înfățișăm câteva aspecte din activitatea pe care oamenii de știință români o desfășoară pentru punerea atomului în slujba fericirii omului.

1. — Sala principală a reactorului nuclear; 2. — Clădirea reactorului nuclear a Institutului de Fizică Atomică; 3. — Moment din timpul scoaterii probelor; 4. — Camera de comandă a reactorului nuclear.

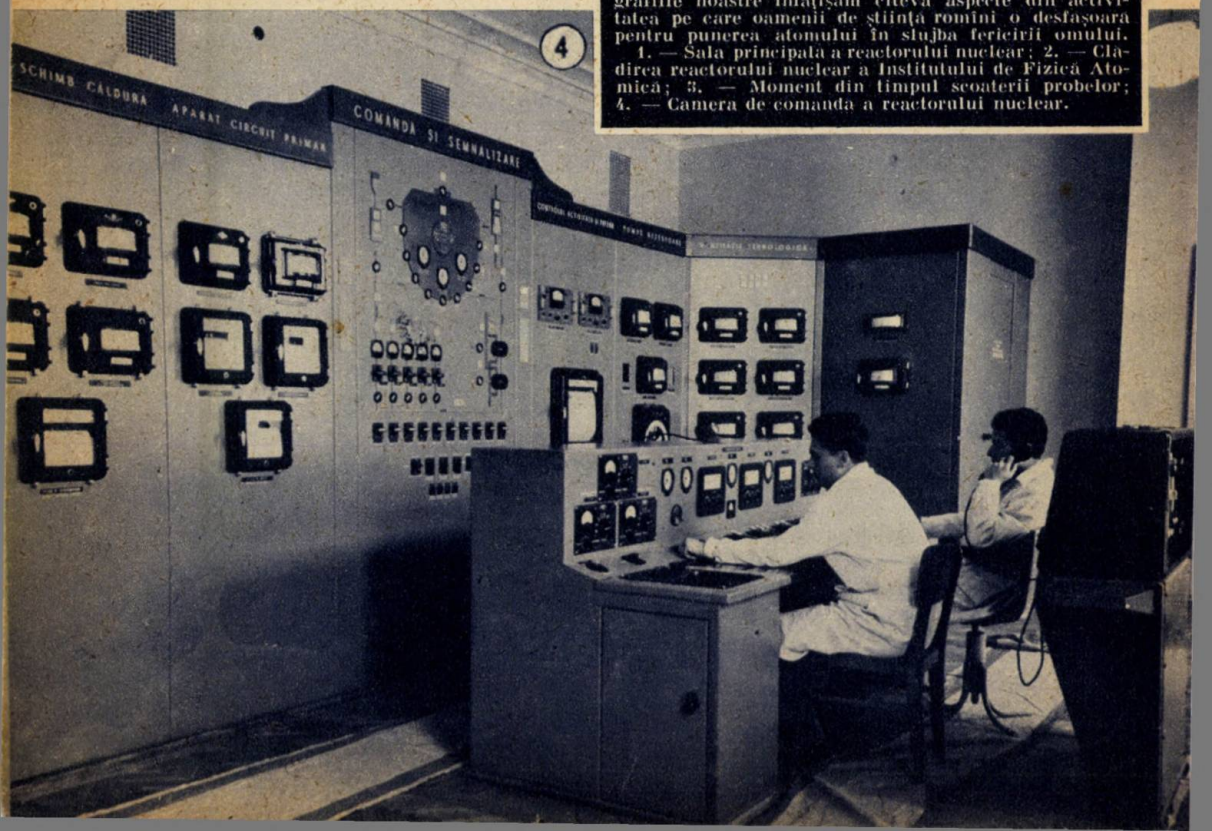

Însemnările unui deputat

E o mare bucurie să iei parte la o ședință de lucru, la o masă lungă, nu rotundă, cu deputații unui sfat popular fie el și din cea mai îndepărtată comună. Să-i auzi susținînd interesele obștești, cu migală, cu tenacitate! Deputații, îți pare că știu tot: cunosc și gropile și gardurile de pe fiecare stradă și lipsurile fiecărui imobil. Nici o problemă, nici un amănunt nu le scapă.

Iată, deschid un carnet cu însemnări de la asemeni ședințe, de la sesiuni, de la simple discuții... și citesc...

Deputatul Pavel Dumitru din circumscripția orășenească 187 cere soluția juridică la situația creată la imobilul din Șoseaua Kiseleff nr. 35, imobil în care sînt apartamente naționalizate și particulare și unde proprietarii particulari se opun la repararea casei în stare de deteriorare completă.

O problemă! Și care nu e numai a acelui imobil. E una obștească prin frecvența ei.

Tovarășa deputată Niță Maria din circumscripția raională 198 a cerut să se împartă cutii de tablă tip pentru resturi menajere, oamenii deprinși cu buna rînduială fiind dispuși să plătească cota-parte cuvenită.

Nici asta nu-i o problemă izolată.

În circumscripția 191 nu există o sală de ședințe pentru diverse activități obștești, pentru consfătuiri cu cetățenii.

Sînt și alte circumscripții în aceeași situație.

S-a ridicat problema gardurilor, a reparării trotuarelor, a amenajării unui teren pentru joaca copiilor.

Unul cere înființarea unei grădinițe de copii în str. Delavrancea; altul ridică problema deschiderii unei noi unități comerciale; în altă parte e nevoie de o frizerie; aiurea — de instalarea de gaze la o școală, ori o conductă de apă pe stradă, ori un cămin cultu-

Marea Adunare Națională din București

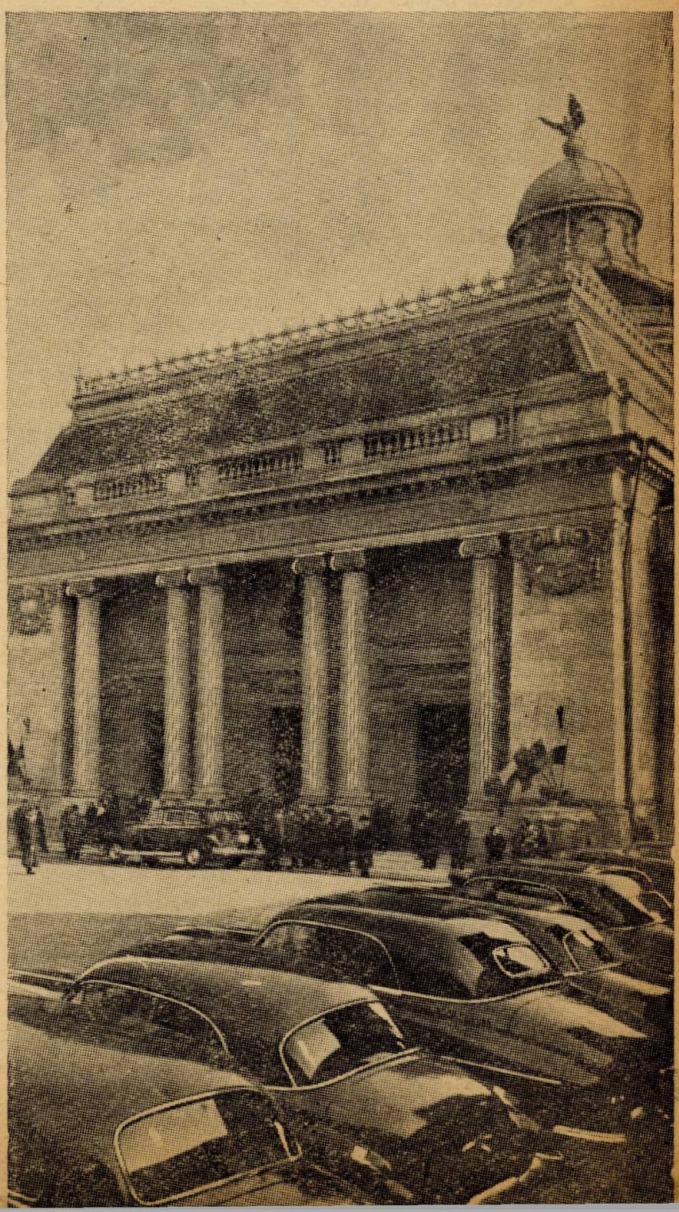

ral din zidurile vechi, părăsite, dintr-o curte din Herăstrău.

Deputatul Stanciu Radu a cerut uniformizarea gardurilor în sat, de-a lungul şoselei principale; alinierea străzilor din Otopeni, fixarea vetrei satului, deschiderea unui depozit de materiale de construcţii (că au nevoie colectiviştii pentru a-şi ridica case noi) grădiniţă de copii; în satul Odăi — o cofetărie...

Cine şi-ar fi putut închipui o asemenea variaţie de probleme obşteşti şi care deputat oare, în vechiul regim, şi-ar fi bătut capul să le cunoască?

Azi, deputatul adună şi cercetează cu grijă toate aceste cereri. El este alesul poporului şi ştie că e datoria lui să răspundă încrederii acordate, să aducă în organul reprezentativ în care a fost trimis expresia cea mai adevărată a dorinţelor, a voinţei maselor care l-au ales.

Aşa e şi altfel nu poate fi pentru că deputatul socialist nu-i cutare fecior de moşier, bancher el însuşi ori fabricant ori politician de profesie. Deputatul socialist e în acelaşi timp om al muncii şi activist obştesc. Aşa l-am cunoscut: în sat, în oraş, în gospodăria colectivă ori în uzină. Deputatul socialist lucrînd direct în producţie, alături de alegătorii săi, le cunoaşte necazurile şi bucuriile — care sînt propriile lui necazuri şi bucurii — împărtăşeşte aspiraţiile lor şi cu ei alături pune umărul la treburi gospodăreşti pentru folosul obştii.

Închid carnetul cu însemnări şi în faţa mea apar, aevea parcă, chipurile cunoscute şi dragi, chipurile deputaţilor de care aminteam: Pavel Dumitru, Maria Niţă, Stanciu Radu şi alţii, mulţi alţii pe care am avut cinstea să-i cunosc şi plăcerea să lucrez cu ei împreună. Îi văd, aşa cum nu o dată i-am întîlnit, sfătuindu-se cu cetăţenii; îi văd luînd cuvîntul în faţa alegătorilor, dînd, în faţa lor, dare de seamă de activitate.

Îi văd cu ochii minţii, pe ei, pe cîţiva numai din cei 137.827 de deputaţi din sfaturile populare şi-mi pare că prea puţini cunosc din cei atîţia de mulţi. Dar mă înşel; chiar dacă nu le deslusesc chipul, prezenţa lor o simt în faptele ce mi se înfăţişează ca florile unei grădini. Prezenţa deputaţilor îmi răsare de fiecare dată cînd trec la margine de Bucureşti şi văd străzi drepte şi îngrijite, de fiecare dată cînd în cutare sau cutare sat mă întîmpină, albind în soare, zidirea nouă a unui cămin cultural, a unei şcoli. În toate, în toate înfăptuirile, e prezent poporul şi prezenţi sînt şi deputaţii, aleşii săi.

Deputatul e un factor social, cu un rost înălţător şi de mare cinste.

Marea Adunare Naţională şi sfaturile populare sînt expresia voinţei poporului, a unui popor cu o conştiinţă socialistă în necontenită creştere.

Această nouă conştiinţă e unul din atributele omului nou, om al zilelor noastre.

Mă gîndesc, scriind aceste rînduri, şi la deputaţii din Marea Adunare Naţională, la îndatoririle lor din circumscripţiile electorale şi la lucrul lor din timpul sesiunilor. Acolo, în sesiune, deputatul este un mandatar, un exponent al voinţei celor 30—40.000 de oameni care l-au ales. Aceia au de spus ceva. Acel ceva trebuie să-l rostească, în Marea Adunare, el, deputatul lor. Acel ceva este, de cele mai multe ori, un bilanţ a tot ceea ce oamenii dintr-un raion sau dintr-o regiune au realizat în construirea socialismului, a tot ce au produs. E o dare de seamă pe care trebuie să o facă. Marea Adunare Naţională reprezintă ţara, poporul. Deputatul trebuie să dea socoteală ţării de măsura vredniciei oamenilor pe care el, deputatul, îi reprezintă.

Firesc că în munca lor oamenii au şi greutăţi. Prin deputatul lor, ei o spun fără înconjur. Şi cer răspuns, explicaţii celor ce nu şi-au dat toată osteneala să-i ajute la nevoie. Şi nu o dată se întîmplă ca un ministru să fie obligat să răspundă.

Şi aici ca şi în toate compartimentele vieţii noastre, acţionează cu succes critica tovărăşească, constructivă, critica iscată din dorinţa cinstită, comună tuturor, ca lucrurile să se îndrepte, ca munca să se desfăşoare în condiţii tot mai bune.

E o bucurie, nespusă bucurie, ca anii căruntеţii să te găsească în faţa împlinirii unor idealuri de dreptate socială pe care în tinereţe le-ai dezmierdat. Această dreptate se împlineşte în condiţiile regimului democrat-popular, se împlineşte sub ochii noştri care privesc bucuroşi imaginea clară a procesului de adîncire continuă a democraţiei socialiste, de dezvoltare continuă a conţinutului şi a formelor sale de manifestare.

Văd aceasta în munca de harnice albine a deputaţilor din sfaturile populare, o văd în munca deputaţilor Marii Adunări Naţionale. O văd în activitatea lor care exprimă participarea mereu mai largă, mereu mai eficientă a maselor la conducerea treburilor obşteşti şi de stat, la marea operă de construire a socialismului la noi în ţară.

Demostene BOTEZ

ALFRED MARGUL SPERBER

Ieri și azi

Romîni, germani și unguri, bătuți de-același vînt
Trăiau aici pe-ntinsul aceluiași pămînt.
Cădeau răpuși alături de-aceeași trudă grea,
Și nemilos, același harapnic îi lovea.

Și hatul tras de glie îi dezbina pe frați,
Și graiul îi schimbase-n vrăjmași înverșunați,
Căci nu simțeau sărmanii în traiul lor stingher
Cum i-a-nvrăjbit urzeala vicleanului boier.

Așa a fost o dată. Și totuși nu știu cum,
Ce-a fost atunci, îți pare de necrezut acum.
Așa în zi de vară cînd soare-i în livezi,
În viscole și-n beznă nu-ți vine să mai crezi!

E azi întins ogorul, întins și fără haturi,
Recolta-mbelșugată privind-o nu te saturi.
Cînd duși pe copcă-s domnii și slobodă ni-i glia,
Pe frați mai poate oare să-i roadă vrăjmășia?

Sînt toți ca unul singur ori unde i-ai trimite —
La strung, ori pe pămînturi pustii, înțelenite,
Și simți cînd vezi că truda stăpînă li-i pe plai
Că inima-nfrățită cunoaște doar un grai!

În romînește de M. DJENTEMIROV

Trăiţa

Camionul S.M.T.-ului mă lăsase în faţa peronului cu cîteva minute înainte de sosirea trenului şi abia am apucat să mă strecor printre călătorii agăţaţi ciorchine de scara ultimului vagon. O mînă subţire, dar voinică de fată mă trase deodată înăuntru pe coridorul tixit de călători.

In clipa cînd m-am întors să-i mulţumesc, am cunoscut-o pe Trăiţa. Trăiţa. Nici nu ştiam că există un nume de fată atît de frumos. Se potrivea de minune obrazului ei de-un oval pur, ochilor căprui cu priviri catifelate, sprîncenelor codate, uşor mirate spre tîmple.

Strîngînd în braţe o găinuşă pestriţă, cu penele zbîrlite, Trăiţa mi-a răspuns zîmbind:

— Dar e un nume destul de obişnuit. Da, poate că nici faptul că am cunoscut în tren o tînără muncitoare care-şi petrecuse duminica acasă, la părinţi, într-un sat din preajma Bucureştiului, nu va pare cine ştie ce întîmplare deosebită. Pesemne, mama, la plecare, îi dăruise pe lîngă cele cîteva boccele şi bocceluţe pline cu bunătăţi şi găina cea pestriţă cu pene sburlite pe care-o ţinea în braţe. Boccelele şi bocceluţele cu bunătăţi le păzea cu străşnicie un băieţandru de vreo 13-14 ani, prins, din pricina înghesuielii, între cele două uşi ale coridorului vagonului.

— Fratele meu — mi-l prezentă Trăiţa. L-am luat la mine cîteva zile! De cînd mă roagă să-i arăt şi lui Bucureştiul. I-am făgăduit! Şi făgăduiala dată... Rîse şi urmă cu o undă de mîndrie în glas. Dar meritä să mă ţin de cuvînt! Învaţă la Caracal, la şcoala medie şi-i tare harnic la învăţătură. A luat premiul I la un concurs de matematică pe ţară.

Aflînd că Trăiţa e din comuna Săpunari, Raionul Lehliu, m-am bucurat că pot să-i povestesc cu ce prilej am auzit vorbindu-se prima oară de satul ei natal. În urmă cu un an, primăvara, eram într-o comună învecinată la Horia. În ziua inaugurării gospodăriei colective, avusese loc şi nunta fetei preşedintelui, Jicu Scărlătescu, cu un flăcău colectivist din Săpunari. Cînd s-a pornit alaiul nuntaşilor, caii gătiţi cu panglici şi clopoţei, cai cu care venise mirele să-şi ia mireasa, au stîrnit murmure de admiraţie şi invidie chiar.

— Ia te uită! Ce cai straşnici au săpunărenii!

— Numai caii? Dar ce ziceţi de camionul ce şi l-au cumpărat?

— Ei, lasă, că n-a fi. Numai să le călcăm pe urmă.

— O fi. Chiar să-i întrecem.

— Ei, se miră Trăiţa strălucind de mulţumire. Chiar aşa au spus? Păi gospodăria noastră-i mai veche şi mai bogată.

— Nu numai c-au spus, dar au trecut şi la fapte. Şi ca să se încredinţeze, i-am arătat biletelul pe care-l primisem la redacţie. „Vă rugăm să binevoiţi a lua parte la sărbătoarea colectivizării sută la sută

În şcoală nouă

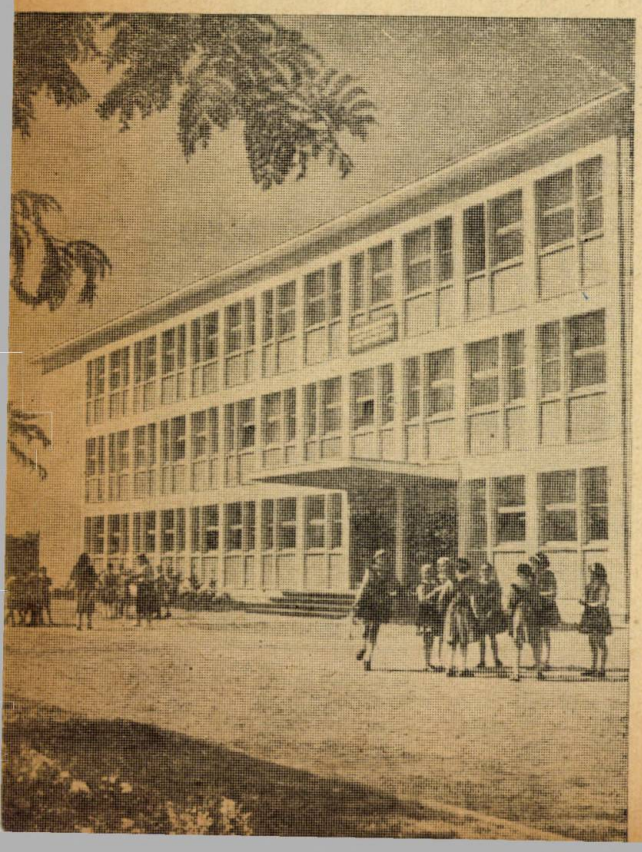

a comunei Horia. Telefonați la S. M. T. ori la sfat să trimitem camionul ori docarul la gară.

P.S. Dar nu care cumva să nu veniți".

Sîmbătă noaptea sărbătorisem evenimentul la mesele întinse sub pomii din curtea școlii luminată feeric de primele becuri electrice aprinse în inima satului. A doua zi dimineața, președintele Jicu înhămase un cal la docar și-mi arătase acareturile noi cu care se îmbogățise colectiva în răstimp numai de un an. Grajd nou, în care încăpeau peste 150 de vite mari, saivanul de oi, maternitatea de scroafe, crescătoria modernă de păsări. Baciul de la stînă ne-a poftit cu caș dulce, prisăcarul cu miere cu mirozna de sulfină și tei. Am trecut pe lîngă hambarele pline (producția la hectar 2000 kgr. grîu și 3000 porumb). Am văzut livada și via cu viță nobilă, abia plantată, și vreme nu mi-a mai rămas să văd grădina de legume, și nici să trec pe la bostănărie.

Trăița mă ascultă atentă, și în cele din urmă spuse:

— Îmi pare rău că n-ați trecut și pe la noi prin Săpunari. De cîte ori mă duc pe-acasă, îi amintesc tatei de cearta noastră. Da nu-i ce vă închipuiți. Tata a fost printre primii care s-a înscris în gospodărie... Altceva. Căzu pe gînduri și rămase tăcută un timp.

— Știți, începu ea, tare am vrut să învăț carte. Voiam să mă fac învățătoare. Pe vremea aceia... sînt mulți ani de atunci... tata nu avea cum să mă țină la școală. Am fugit de-acasă la București, la o vară de-a mea, să mă înscriu la școala pedagogică. Tata a prins de veste, m-a întors din drum și ce mamă de bătaie mi-a tras! Dar să nu credeți că tata-i om rău ori închis la minte... Îi curgeau lacrimile și mă lovea. — Nu pricepi că nu pot să te țin la învățătură?

Dar eu nu m-am lăsat. Îmi înghițeam lacrimile și strigam: Poți să mă bați cît ai pofti tată, da eu tot am să fug. Și am fugit. Așa m-am înscris la școala profesională de pielărie și cauciuc. Fără voia lui. A venit la directoare să se plîngă c-am fugit de-acasă.

— Nu ți-o dăm îndărăt, i-au răspuns cei de la școală. E a noastră de-acuma. Cînd a auzit că-s printre primii din clasă a oftat, și a zis:

— Atuncea mă duc liniștit.

Dar liniștea asta am simțit-o abia după ce s-a făcut gospodăria colectivă la noi. Cînd a fost să-l dea pe frate-meu mai mic mai departe la școală, cine credeți că era mai mîndru decît tata? Iar cînd vine să mă caute la fabrică, știți cum întreabă de mine?

— Vreau să vorbesc cu tovarășa maistru din secția de ștanță, Trăița Ciocan.

Și Trăița rîde.

Rîde și-și atinge cu voioșie obrazul de penele sburlite ale găinușei pestrițe. E un gest parcă de mîngîiere pentru cei rămași acasă.

Ca un fulger, îmi trece pe dinaintea ochilor imaginea picturii lui Andreescu: Fata cu găina. Țărăncuța zgribulită, cu ochii jucînd de lacrimi, cu buzele strînse într-un strigăt mut, desnădăjduit, a venit la tîrg cu singura găină din bătătură. Alung imaginea. În fața mea e o tînără fată de la țară care va coborî pe peronul Gării de Nord ca la ea acasă. O tînără personalitate, demnă și sigură pe viitorul ei.

Distanța dintre Lehliu și București e scurtă, dar nu mă despart de Trăița Ciocan ca de o simplă cunoștință din tren. Ci mă despart de o tînără prietenă, pe care voi căuta neapărat s-o revăd. Mi-a vorbit cu atîta pasiune de profesiunea ei, de munca ei în biroul U.T.M. al secției de ștanțat a fabricii de încălțăminte „Ștefan Gheorghiu"... de visul fratelui ei cel mic, care vrea să ajungă inginer. Întîlnirea cu dînsa nu-i un fapt oarecare divers, ci un fapt care semnalează unul din acele prețioase amănunte semnificative realității noastre socialiste. Scurta ei biografie seamănă cu aceea a sute și mii de tineri muncitori care au parcurs același drum în viață. Mii și mii de fii de țărani cărora socialismul le-a creat condiții de învățătură așteptîndu-i cu porțile universităților larg deschise.

Faptul că un fiu de țăran poate să participe la un concurs de matematică pe țară e un lucru posibil numai în socialism. Ceea ce trebuia spus însă e că dreptul tuturor la învățătură e una din cele mai mari victorii dobîndite de poporul muncitor sub conducerea partidului. Dar faptul că în toamna aceasta, în urma Congresului al III-lea al Partidului, una din hotărîri este aceea că toți copiii de la clasele I-VII au primit manuale de studiu gratuit, arată perspectivele cu care am pășit în șesenal.

Gica IUTEȘ

La practică, pe șantier

5 MINUTE CU...

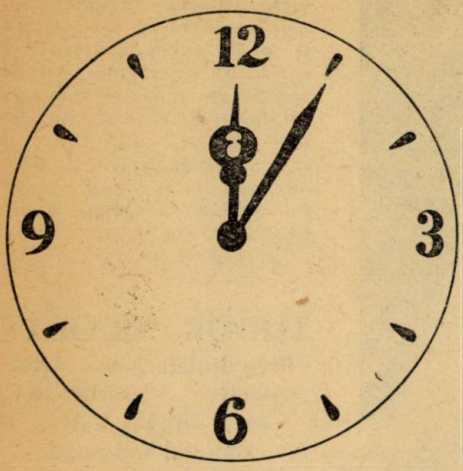

ALEXANDRU CODESCU
EROU AL MUNCII SOCIALISTE

Cine nu-l cunoaşte la „Griviţa Roşie" pe maistrul cazangiu Alexandru Codescu?! Dar Eroul Muncii Socialiste de la secţia cazangerie are o faimă care a depăşit de mult perimetrul uzinei. Şi este firesc să fie aşa. Muncitor harnic şi priceput, el se străduieşte să fie mereu pildă pentru tovarăşii lui de muncă. Poza maistrului Alexandru Codescu a apărut de multe ori în ziare: o faţă cu trăsături sigure şi aspre, cu ochii vioi strălucind sub sprîncene stufoase... Vestitul cazangiu a trecut de vîrsta de 50 de ani şi dacă vom socoti că dintre aceştia, peste 30 de ani a lucrat numai în meseria aceasta, vom avea în faţă deci o viaţă întreagă de om care a modelat de-a lungul vremii, metalul.

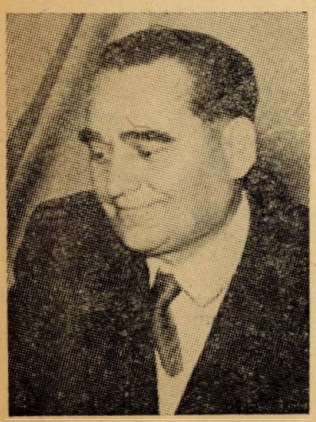

Dar Alexandru Codescu lucrează astăzi în alte condiţii şi dacă îl întrebi care este pasiunea lui îţi răspunde simplu:

— *Modernizarea producţiei!*

— În secţia de cazangerie care este în această privinţă situaţia ?

— *A şi început reprofilarea ei şi sudura automată cîştigă tot mai mult teren. Cu 30 de ani în urmă lucram cu mijloace rudimentare zdrelindu-ne mîinile cînd reparam trupul locomotivelor. Era greu, cumplit de greu pe atunci...*

— Ce proiecte aveţi pentru 1961 ?

— *Proiectele mele sînt legate de un eveniment însemnat care a avut loc în viaţa poporului nostru şi în viaţa mea personală în anul 1960. Cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn. Am studiat cu atenţie Documentele Congresului partidului nostru iubit şi realizarea măreţelor proiecte începe a se înfăptui sub ochii noştri, cu braţele, inimile şi mintea noastră. Să nu uităm că în anul 1965 vom ajunge ca transportul cu tracţiune Diesel şi electrică să reprezinte 45-50 la sută din traficul feroviar. Asta înseamnă că încă din anul viitor ne revin sarcini însemnate şi în această direcţie. Proiectele mele pentru 1961? Mă angajez ca la locul meu de muncă să lupt pentru creşterea productivităţii muncii şi a reducerii preţului de cost.*

— Dar în viaţa dumneavoastră familiară ?

— *Doresc ca nepoatele mele, Florentina şi Adi, să treacă cu bine clasele a 3-a şi a 5-a.*

— Cu siguranţă că vor urma pilda bunicului lor... Alexandru Codescu a răspuns zîmbind cu modestie.

RALUCA RIPAN
academician, preşedintele filialei Cluj a Academiei R. P. R.

Tovarăşa academician Raluca Ripan avusese o zi foarte încărcată. O şedinţă la S.R.S.C., apoi o lecţie la „Babeş-Bolyai"; de acolo prezenţa îi era reclamată de ceva treburi urgente la Institutul de chimie şi programul mai continua să stăruie şi în orele de după amiază cu susţinerea unei conferinţe publice despre lupta pentru pace a popoarelor.

După o asemenea zi, solicitarea unui interviu — fie el chiar scurt — nu prea era nimerită. În ciuda pesimistei presupuneri, preşedinta filialei din Cluj a Academiei R.P.R. ne-a primit cu multă amabilitate.

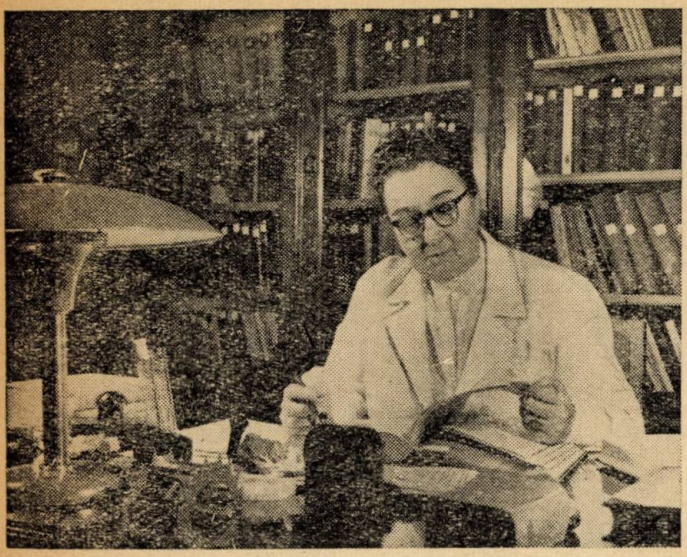

De acest lucru ne-am convins şi mai mult în timpul convorbirii ce s-a axat asupra preocupărilor actuale şi de viitor ale tov. acad. Raluca Ripan.

— *În rîndul celor mai de seamă preocupări a colectivelor de cercetări din care fac parte* — ne spune d-sa — *se află descoperirea şi cercetarea unor noi resurse economice a căror punere în valoare să îmbogăţească patrimoniul chimiei fundamentale şi implicit să ducă la dezvoltarea economiei noastre naţionale.*

Alături de aceasta strădanie încununată de roade şi în anul 1960, găsim nimerit să amintim şi activitatea depusă de acad. Raluca Ripan în ceea ce priveşte elaborarea unor studii dintre care cel mai important, recent terminat, se intitulează „*Tratat de lucrări practice de chimie minerală*". Tratatul va fi de folos nu numai studenţilor dar şi profesorilor din învăţămîntul mediu precum şi laboratoarelor de cercetări.

Interlocutoarea noastră ne-a împărtăşt cîteva din planurile pe care şi le-a propus să le înfăptuiască în anul 1961.

— *Urmînd preţioasele indicaţii ale celui de-al treilea Congres al partidului nostru, vom continua cercetările începute în 1960 şi vom începe altele noi. Din rîndul acestora face parte şi studiul privind valorificarea elementelor rare din minereuri indigene. După definitivarea procedeelor industriale vom lua legătura cu uzinele specializate în vederea introducerii în producţie a procedeelor de prelucrare stabilite de cercetătorii noştri.*

După această precizare, acad. Raluca Ripan ne-a vorbit despre cercetările ce se vor întreprinde în vederea extragerii, din deşeurile ce rămîn în urma prelucrării aliajelor speciale, a unor elemente scumpe, cum este de pildă wolframul. Tot în anul 1961 se prevede apariţia primei monografii romîneşti despre elementele ce se găsesc în minereurile indigene, lucrare ce se va intitula „*Monografia Telurului*", căreia încă de pe acum acad. Raluca Ripan îi închină o bună parte din preţiosul său timp.

— *În rezolvarea problemelor de care v-am vorbit precum şi în viitoarele cercetări pe care le voi întreprinde cu apropiaţii mei colaboratori* — a încheiat interlocutoarea noastră — *sînt convinsă că voi găsi ca şi pînă acum ajutorul şi sprijinul tovarăşilor mei de muncă din colectivele de cercetători ai filialei Academiei R.P.R. din Cluj, a celor de la Institutul de Chimie precum şi a cadrelor de la catedra de chimie anorganică de la Universitatea „Babeş-Bolyai"*.

TUDOR NICOLAE

Preşedintele gospodăriei colective „Victoria" din satul Dragoş Vodă, Raionul Călăraşi

În primul rînd de ce se numeşte satul dv. Dragoş Vodă? Tovarăşul Tudor Nicolae, preşedintele gospodăriei agricole colective din satul aflat în Raionul Călăraşi, în inima Bărăganului, relatează în cîteva cuvinte ceea ce a auzit şi el de la cei mai în vîrstă:

— *Cînd au venit aici părinţii noştri, cu 60-70 de ani în urmă, au găsit loc pustiu. Careva dintre ei, unul mai hîtru, a zis: „Măi, noi semănăm cu Dragoş ăla de-a descălecat în Moldova". Gluma a prins şi iată că de aici s-a ajuns să se dea nume satului. Există şi nişte documente...*

— Şi acum să revenim mai aproape de zilele noastre. Cum au muncit... des-

călecătorii din gospodăria dv. în acest an ?

— *Mai întîi aş vrea să spun că satul nostru ca şi întreg Raionul Călăraşi este complet colectivizat. Şi unde toţi oamenii şi-au unit puterea şi voinţa, treburile nu se poate să nu meargă bine. Au muncit cu tragere de inimă şi oamenii noştri. S-au ajutat şi cu maşinile. Aproape 80-90 la sută din lucrările principale au fost făcute cu mijloace mecanizate. Recolta a fost destul de mare. La grîu am avut aproape 2000 de kg. pe hectar iar la porumb cîte 4000 de kg. boabe pe hectar. Neaşteptat de frumos a rodit floarea soarelui. Cîte 2200 de kg. a dat la hectar.*

— Dar în ceea ce priveşte creşterea vitelor, cu ce vă puteţi lăuda ?

— *La laude nu ne prea grăbim. Însă, de făcut am făcut şi în acest domeniu o seamă de lucruri. Numărul vacilor de lapte a sporit cu 40-50 de capete. Am mărit turma de oi cu 300 de mieluţe şi ferma de porci cu 20 de scroafe.*

— Şi veniturile ?

— *Au crescut şi ele; cele băneşti se ridică în acest an la peste 3 milioane de lei. Din această sumă peste 400.000 lei au fost puşi la fondul de bază. Ceilalţi bani au fost împărţiţi oamenilor. Cîte 18 lei la ziua muncă.*

— Ce proiecte aveţi ?

— *Congresul al III-lea al Partidului ne-a arătat că nu trebuie să ne mulţumim cu ce-am realizat, să privim mai departe. Aşa şi facem. La anul vrem să lucrăm şi mai bine pămîntul pentru a obţine o recoltă şi mai mare de grîu şi de porumb.*

— Şi la ce v-aţi mai gîndit ?

— *La multe altele. Ne-am gîndit să facem un cinematograf nou în locul celui pe care-l avem şi care a devenit neîncăpător. Ne-am gîndit apoi să lărgim reţeaua de radioficare şi să alcătuim un plan de sistematizare a satului pentru ca numeroasele case ce se ridică să nu fie aşezate alandala. Şi încă n-am dat de fundul sacului cu proiecte. Tot ce ne punem în gînd vom izbuti să facem. Vom izbuti pentru că forţa oamenilor, atunci cînd acţionează în unire, nu cunoaşte piedici, pentru că ne conduce partidul.*

Să-i mulţumit tovarăşului Tudor Nicolae pentru bunăvoinţa cu care ne-a împărtăşit gîndurile şi planurile de viitor ale celor ce trăiesc în Dragoş-Vodă, comună colectivizată din inima Bărăganului.

ZAHARIA STANCU

Academician, directorul Teatrului Naţional „I. L. Caragiale"

— Ce veţi lucra în anul 1961?

De fapt proiectele literare ale academicianului Zaharia Stancu, prin dimensiunea lor, nu pot fi cuprinse într-un singur an. Ele se vor desfăşura pe o perioadă mai lungă.

— *Am scris* — ne spune Zaharia Stancu — *primele trei volume ale romanului „Desculţ".*

— !!!

Semnele de exclamaţie de pe hîrtie consemnează nedumerirea.

— *Da. Am rescris cartea într-o nouă formă.*

— Înseamnă că „Desculţ" care a călătorit în sandale de aur pe atîtea meridiane va avea un itinerariu vast?

— *Desigur. În proiectul meu, „Desculţ" va avea 12 volume.*

— Iar în anul 1961?

— *Va ajunge sper la volumul 6. Mi-am planificat riguros munca în această direcţie şi de pildă în anul 1962 voi scrie volumele şapte, opt şi nouă iar în anul 1963 voi termina volumele zece, unsprezece şi douăsprezece.*

— Cum se va numi acest ciclu?

— *Tinereţea lui Darie.*

— Ce perioadă cronologică va cuprinde?

— *Volumul doisprezece se va situa în jurul anului 1920.*

— Iar mai departe?

Academicianul Zaharia Stancu priveşte visător mapa cu manuscrise.

— *Mai departe? Darie va trăi în paginile „Rădăcinile sînt amare", carte pe care o restructurez şi intenţionez să cuprindă douăsprezece volume.*

— Deci în total douăzeci şi patru de volume.

— *Aceasta va fi opera mea literară.*

În faţa unor proiecte atît de voluminoase, ce-i mai rămîne de făcut reporterului? Să-şi ia rămas bun şi să plece. Adăugînd însă:

— Vedeţi că cititorii au memorie.

— *Da, dar au şi scriitorii* — încheie zîmbind Zaharia Stancu.

HORVATH IMRE

Scriitor

Vîrsta lui Horvath Imre, ca şi a multora dintre noi, se împarte în anii de umbră şi anii de lumină. În umbra trecutului a fost ignorat, umilit, persecutat. Anii de lumină i-au adus una din cele mai mari re-

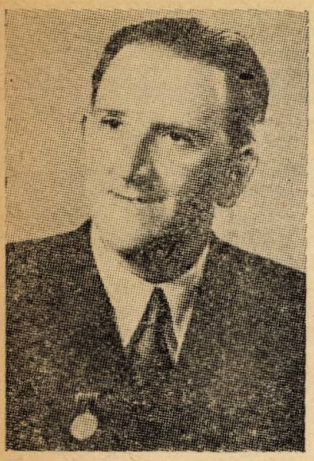

compense pe care le poate rîvni un poet: prețuirea cititorilor. În locul edițiilor „provinciale" scoase cu sacrificii imense, zeci de mii de volume îi seamănă cuvîntul printre romîni și unguri.

Horvath Imre, poetul de la Oradea, este astăzi al țării întregi.

Mapa cu versuri se află pe masă; răsfoite, paginile foșnesc ușor, rîndurile sînt bătute la mașină.

„Textul bătut la mașină, îmi spune poetul, prin similitudinea lui cu tiparul exersează ochiul critic.

De altfel scriitorul trebuie să fie cel dintîi critic al operelor sale, nu numai în ordinea succesiunii ci și sub raportul exigenței. Firește că numai acest examen nu este suficient. Deobicei înainte de a trimite manuscrisul la tipar îl încredințez cititorilor, de ale căror păreri țin cont întotdeauna. Prețuirea pe care înțeleg să o dau scriitorului care își este lui însuși critic și cititorului-critic nu micșorează cîtuși de puțin utilitatea criticii profesioniste.

Trei săptămîni încheiate mi-a respins un critic de la o revistă una din poeziile trimise de mine spre publicare, din pricina unui singur cuvînt. La capătul acestor săptămîni, cu mare consum de energie, asemenea unei coroane potrivite pe un dinte bolnav — comparația îi aparține lui Maiakovski, mi se pare — cuvîntul dorit și-a găsit locul. Îi sînt recunoscător acelui critic.

În general compun poeziile în minte, de la un capăt la altul. Apoi, închegate într-o formă le bat la mașină, iau condeiul și încep să „smîngălesc" coala de hîrtie. Cînd cred că am făcut textului inițial un număr de corecturi susceptibile să aducă versurile în pragul tipăririi, bat din nou la mașină poezia, apoi încep să lucrez iarăși pe ea... și așa mai departe. Cazurile cînd o poezie compusă în gînd poate rămîne în forma ei inițială sînt rare, dar există..."

... Atmosfera este intimă, musafirii și gazda crează o ambianță plăcută, cafeaua bună. De altfel, pragul casei lui Horvath Imre pe care o cunoaște toată lumea din Oradea, este trecut adesea de oaspeți.

În rafturile bibliotecii stau aliniate volume ale prietenilor gazdei, scriitori de la București, din Cluj și din alte părți care îl cercetează.

Noi n-am adus nici o carte, am venit doar cu inima deschisă și cu dragoste pentru poezia lui frumoasă... Dar înainte de plecare am vrea să adăugăm *„mulțumescului"* nostru călduros cuvintele pe care Eugen Jebelanu le-a transcris în caligrafia lui energică pe coperta interioară a unui volum: *„Lui Horvath Imre, poetului mare, și excelentei lui tovarășe de viață, din toată inima".*

VASILE MÎRZA

Academician, președintele filialei Iași a Academiei R. P. R.

Binevoitoare, gazda pune de o parte teancul de scrisori și pentru cîteva minute devine partener al interviului de față.

— Am dori să știm care sînt, în momentul de față preocupările dv. științifice.

— Preocupările mele actuale sînt stăruitor îndreptate în direcția aplicării concepției lui I. P. Pavlov la studiul modificării diferitelor celule din stomac în timpul digestiei. În acest domeniu, în colaborare cu conf. dr. N. Zaharia, dr. Carol Marcu, R. Mocranschi și C. Barbărasă am făcut o primă comunicare pe care am prezentat-o la Congresul internațional de Histochimie ținut recent la Paris. Se pare că a fost primită cu interes.

Se află de asemenea în studiu de laborator probleme privind modificările sîngelui copilului normal, reumatic și suferind de cancer (leucemie), apoi morfofiziologia ovarului normal și canceros, înmulțirea celulelor normale și în boala canceroasă etc.

Totodată, în lumina hotărîrilor celui de-al III-lea Congres al P.M.R., privind efectuarea unor studii sub formă de sinteze critice, aș vrea să menționez că am scris două asemenea lucrări. Una privește legile eredității, studiate de genetică și alta se referă la biologia substanțelor vii. Prima, studiind condiționarea reciprocă din-

tre caracterele vechi și noi și transmiterea lor ereditară, a primit aprecieri pozitive de la numeroși biologi de peste hotare. A doua sinteză pe care o îndrum este o lucrare organizată în comun de morfologii care lucrează în cadrul tuturor institutelor de medicină din țară. Urmărim prin ea lărgirea bazei materialiste a teoriei celulare, principala teorie din domeniul morfologiei celulare...

— Care sînt problemele pe care intenționați să le studiați în perioada imediat următoare?

— *Concomitent cu continuarea studiului teoriei celulare, mi-am propus să scriu o lucrare privind formele pe care le îmbracă ereditatea. Aci, mă voi orienta în studiile mele după capitolul „Ereditatea" scris de savantul sovietic K.A. Timiriazev în cunoscuta sa operă „Metodă istorică în biologie".*

EUGEN FRUNZĂ

Cerbul

Miraj de flăcări și de spume,
În zori, izvoarele cînd fierb,
Iubirea-mi s-a ivit pe lume
Sfioasă ca un pui de cerb

Cu ochii mari privi în zare
Și se uimi de-atîta joc
De sori și ierburi și culoare
Și roi de flamuri ca de foc.

Sorbii atunci mireasmă crudă
Și lin răsunet de caval
Ca veșnic sufletu-i s-audă
Chemarea plaiului natal.

Cum codrii-și înnoiau coroana
Prin ani, cu ramuri mai de preț —
Astfel prin ani, scrutînd poiana,
Crescu iubirea-mi cerb semeț.

ALERGĂTORI (sculptură la stadionul „Dinamo" din București)

Ce vom citi în 1961

Poți învăța geografia nu numai din manualele de școală sau din parcurgerea — cu mijloacele moderne ce-ți stau azi la dispoziție — a tuturor meridianelor și paralelelor, dar și prin lectura unui modest proiect de tipărituri a unei edituri. Într-adevăr, varietatea titlurilor propuse tiparului îți încheagă într-o imagine atotcuprinzătoare întreg universul. De la poeții Văcărești și pînă la cartea scriitorului japonez Seiji Shimatu „Insula Okinawa", de la antologia poeziei sud-americane și pînă la culegerea de versuri a poeților negri din țările Africii, recent eliberate, de la operele filozofului indian Rabindranath Tagore și pînă la celebrele tragedii shakespeariene, de la basmele și legendele vietnameze și pînă la dramatismul operei șolohoviene — iată un întreg univers geografic — dar nu numai geografic — pe care cititorul îl va parcurge în decursul anului 1961 prin intermediul Editurii de Stat pentru Literatură și Artă.

LITERATURA ROMÎNEASCĂ

Din literatura preclasică, vor vedea lumina tiparului o culegere de scrisori ale cronicarilor munteni, „Letopisețul Țării Moldovei" de Miron Costin, un volum cuprinzînd opera poeților Văcărești, volumul II din „Operele alese" ale lui Ion Heliade Rădulescu, cuprinzînd traduceri, poezii, piese de teatru, articole literare etc., volume de versuri de Anton Pann, Alecu Russo, Gr. Alexandrescu etc. Din literatura clasică vor apărea operele lui Mihail Eminescu, V. Alecsandri, I. Creangă, I.L. Caragiale, St. O. Iosif, Al. Odobescu, Ion Slavici, Al. Macedonski etc. Un mare interes îl vor stîrni apariția a două volume din operele lui Tudor Arghezi. În sfîrșit, literatura contemporană este larg reprezentată în planul editorial. Astfel, vor apare romanul lui Eusebiu Camilar „Vîntul de miazăzi", conceput ca o reluare a cărții „Temelia" apărută în urmă cu cîțiva ani, romanul lui Marin Preda — „Risipitorii", cartea lui Haralamb Zincă „Dintre sute de catarge", „Cordovanii" de I. Lăncrănjan, un volum de povestiri al lui Matei Gall. Vor mai apărea volume de versuri și proză de I. Agîrbiceanu, Mihai Beniuc, Maria Banuș, Eugen Jebeleanu etc. etc.

LITERATURA UNIVERSALĂ

Din literatura rusă și sovietică vor apărea numeroase traduceri: Puskin (Basme și poezii), *Cehov* (volumul XI din Opere), *Dostoievski* („Adolescentul"), *Herzen* (Amintiri și cugetări), *Saltîkov-Scedrin* (Opere, *vol. V*), *Gorki* (Opere, *volumele XIX-XX*), *M.Auezov* (Abai), *roman distins cu*

În casă nouă

Premiul Lenin, I. Ehrenburg (Viața lui Gracus Babeuf), *M. Bubennov* (Stepa vulturilor), *inspirată de acțiunea eroică a tineretului sovietic pentru desțelenirea pămînturilor virgine, K. Fedin* (Am fost actor), *Igor Ilinski* (Amintiri), *K. Simonov* (Vii și morți), *N. Tihonov* (Minunea albă), *Nicolai Virta* (Stepă — cît vezi cu ochii) *etc.*

Din literatura universală. E.S.P.L.A. va prezenta cititorilor traduceri din Karel Capek (Opere, *vol. I) în care este inclusă și celebra sa satiră* „Războiul cu salamandrele", *Lion Feuchtwanger* (Jean Jaques Rousseau sau Înțelepciunea nebunului), *Willi Bredel* (Bunicii), *Moricz Zsigmond* (Opere *alese, vol. II), Ady Endre* (Nuvele), *Rabindranath Tagore* (Versuri și povestiri), *Byron* (Opere alese), *Shakespeare (2 volume de* Teatru *și 1 volum cuprinzînd* sonete*), Cronin* (Lumina nordului), *un roman care demască moravurile presei burgheze, Balzac* (Opere), *Maurice Druon* (Marile familii), *A. Moravia* (Ciociaria), *Hemingway* (Opere *alese*), *Caldwell* (Nuvele), *E. Steinbarg* (Fabule), *antologii ale poeziei negre și sud-americane etc. etc.*

CĂRȚI PENTRU TINERET

Și la Editura Tineretului se anunță apariția unor lucrări valoroase. Din literatura originală vor apărea volumul III al romanului „Bărăgan" *de V. Galan,* „Steaua bunei speranțe" *de Laurențiu Fulga, urmarea romanului* „Eroica", „Dimineața" *de Titus Popovici, continuare a romanului „Străinul", primul volum din noul roman al lui Francisc Munteanu* „Născut în Europa", *nuvela* „Ocrotitorul" *de Marin Preda,* „Oaspăt regal" *de I. Grigorescu, volumul* „Prietenul meu" *de T. Mazilu și altele.*

Vor mai apărea de asemenea, „Portarul Republicii" *de Lew Cassil, inspirat din viața tineretului sportiv sovietic,* „Hotărîrea" *romanul Anei Seghers,* „Piciul" *de A. Daudet,* „La doi pași de graniță" *de L. Mesterhazi, precum și pagini alese din opera lui Schiller, Voltaire, Turgheniev, Bacalbașa, Cocea etc. În colecția „Oameni de seamă" vor apărea volume dedicate lui Enescu, Aurel Vlaicu, Traian Vuia, C. Nottara, Schiller, J. Huss, Byron etc.*

* * *

După cum se vede, anul care vine anunță o bogată producție editorială, care va interesa o masă foarte largă de cititori și specialiști.

ŞTIINŢELE SOCIALE

Printre noile apariţii din sectorul ştiinţelor sociale, care va apare în Editura Academiei R.P.R., figurează lucrări de mare interes ştiinţific. Unele cărţi din acest domeniu vor apare în cinstea celei de-a 40-a aniversări a Partidului Muncitoresc Romîn. Printre acestea se numără lucrările „Politica P.M.R. de creare şi dezvoltare a bazei tehnice materiale de producţie a socialismului" *de N. Rachmudt şi colaboratorii,* „Lupta clasei muncitoare din Romînia oglindită în literatură", „Rolul beneficiului în industria socialistă a R.P.R." *Documente privind răscoalele din 1821, precum şi cel de-al II-lea volum al tratatului de Istorie a Romîniei (sec. X-XVI) şi al cărţii* „Din istoria Transilvaniei".

Lista noilor apariţii în filozofie, istorie, ştiinţe economice, ştiinţe juridice, istoria artei, mai cuprinde „Probleme ale schimbului între oraş şi sat în ţara noastră, în etapa actuală", „Aspecte ale formării conştiinţei socialiste în ţara noastră", „Tratat de psihologie experimentală" *de A. Roşca,* „Dialectica cunoaşterii ştiinţifice", „Critica filozofiei burgheze din Romînia între cele două războaie mondiale," „Sfaturile populare şi organele de execuţie şi dispoziţie", „Carta O.N.U. şi dreptul statelor la pace" *de E. Glaser,* „Turcia" *de C. Gölner, lucrare editată împreună cu Editura Academiei din R.D.G.*

Institutele de lingvistică şi istorie literară şi folclor figurează printre altele cu lucrările „Nume de locuri din R.P.R." *de Iorgu Iordan,* „Probleme de lingvistică generală" *volumul III,* „Lingvistică şi filologie" *de I.C. Istrate,* „Atlasul lingvistic romîn", „Studii privitoare la istoria limbii romîne", Eminescu — Opere complete vol. VI *sub redacţia lui Perpessicius,* „Dicţionarul general al limbii romîne litera M" *(reluarea lucrării începută încă de vechea Academie).*

CARTEA ŞTIINŢIFICĂ

Pătrunde în rîndul maselor celor mai largi şi prin tipăriturile Editurii Ştiinţifice.

Lista noilor apariţii este şi aici deosebit de îmbucurătoare şi conţine numeroase cărţi aşteptate de multă vreme de cititori. Spicuim cîteva dintre ele:

În domeniul filozofiei: „Arta şi viaţa socială" *de Egorov,* „Sociologia succesului" *de M. Ralea,* „Intelectualitatea şi socialismul" *de E. Gall,* „Antologia ateismului din Romînia", „Dicţionar de maxime" *de T. Vianu,* „Esenţa creştinismului" *de L. Feuerbach.*

În domeniul istoriei: „Prima mare victorie" *(crearea P.C.R.) de Gh. Rădulescu,* „Istoria diplomaţiei" *vol. I.* „Originea creştinismului" *de I. Lentzman,* „Istoria arheologiei" de *A.I. Odobescu.*

În domeniul ştiinţei: „Cibernetica" *de E. Nicolau şi C. Băläceanu,* „Era cosmică" *de Ştefan Heim,* „Viaţa în Univers" *de A. Oparin şi V. Fesenkov,* „Arma nucleară şi omul" *de R. Maţuda şi K. Haiasi,* „Istoria biologiei" *de N. Botnariuc,* „Manualul fotografului" *de N. Dicu,* „Mase plastice" *de Raul Mihail.*

În domeniul lingvisticii: „Scurtă istorie a lingvisticii" *de Al. Graur şi L. Wald,* „Dicţionar de neologisme" *de Fl. Marcu şi C. Maneca,* „Învăţaţi limba rusă fără profesor" *de L. Levitki şi Gh. Bolocan,* „Probleme de lingvistică romînă" *de D. Macrea.*

Casa de cultură din Reşiţa

DRAMATURGIA ROMÎNEASCĂ

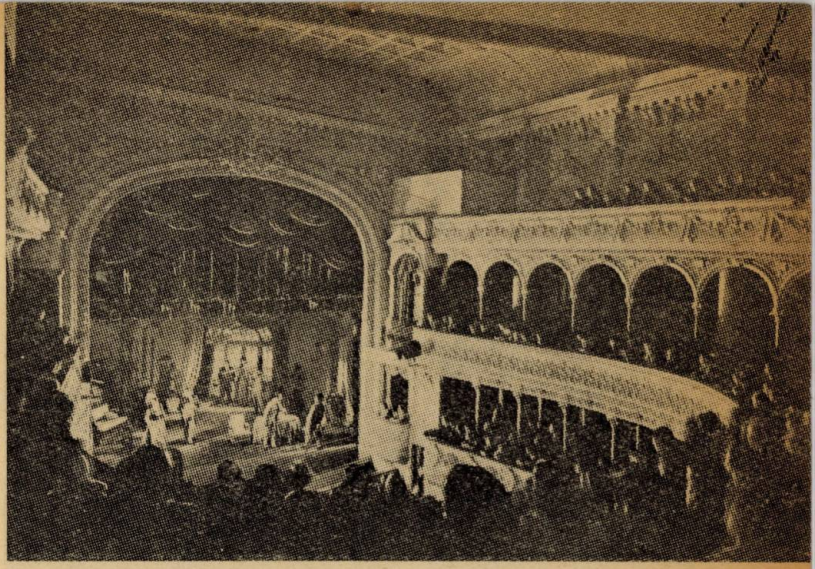

„O scrisoare pierdută" pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale"

Contemporanii

Scena românească fusese invadată o vreme, între cele două războaie, de prea multe bărbi și sănii. Mai lipseau caii pe care regizori naturaliști i-au adus de frîu pe scîndura sacră a Thaliei. Dacă moda nu era istorică, se trecea în alcov fără rușine și între pereții de mucava răsăreau prea multe paturi pentru amanți.

Eliberarea cuvîntului a adus cernerea textelor dramatice și a promovat nume noi. Actele cu nesfîrșite oftaturi amoroase au căzut în lada de gunoi și după perdeaua de catifea și-a făcut apariția omul zilelor noastre, preocupat de lucruri serioase.

Teatrul, cu un cuvînt, a devenit tribună.

Nu avem de gînd să facem catalogări și nici intenția să dăm note, dar o scurtă trecere în revistă, se impune. Dacă o să însoțim operația cu un adjectiv, n-o să se supere nimeni. Vreau să spun de la început că, avînd o bună tradiție a literaturii dramatice, noua echipă și-a potrivit bine pasul și a pășit sigur mai departe. Lui Sorbul, lui Eftimiu, lui Mușatescu și Kiriței — ca să nu-l mai pomenim pe Sebastian, care pentru noi n-a murit, li s-au alăturat după 23 August, tineri talentați ca Mirodan și recentul descoperit Dorel Dorian. Despre productivul Baranga, Horia Lovinescu și Lucia Demetrius s-a scris atît de mult că noi nu mai avem nimic de adăugat.

Nu strică o încercare de a deslușì mijloacele tehnice ale autorilor recenți pentru o inițiere cît de cît a cititorului. Nouă, cel mai interesant dintre dra-

Clădirea Teatrului de Stat din Hunedoara

Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. în timpul unui spectacol

maturgii tineri ni se pare autorul „Ziariștilor", pentru că în afara vervei reclamate de orice text dramatic, Mirodan caută mereu o formulă nouă, ceea ce este esențial în orice domeniu al artei. Cu umor cu îndemînare, el a reușit să dea încă de la debut o lucrare de bază, înfățișînd cu mijloace literare bune lumea lucrătorilor din presa noastră. Odată cu apariția în revista „Teatrul" a piesei „Celebrul 702" bănuiala că ne aflăm în fața unui abil scriitor de comedie, se afirmă. Mirodan, pornind de la un fapt autentic petrecut în „țara tuturor posibilităților" ne înfățișează soarta unui criminal care-și scrie memoriile, reușind să atragă atenția unui public mereu însetat de senzațional. Sîntem convinși că la ora cînd vor apare rîndurile de față, publicul va fi aplaudat de mult premiera piesei citate.

Paul Everac, nume nou în dramaturgia noastră este autorul, cum o știți desigur, a patru piese, apărute concomitent. Debutul său atît de ciudat pare multora inexplicabil, dar trebuie spus că în fiecare din producțiile sale, dramaturgul și-a dovedit însușirile și că putem aștepta de la el multe lucruri bune.

Succesul lui Dorel Dorian ne scutește de a-l mai prezenta. Autorul *Secundei 58* se descurcă cu dezinvoltură pe scena sa de hîrtie, înlesnind regizorilor munca pe scena adevărată. Un dialog viu, spiritual, uneori căutat, dar ce să-i faci, tinerețea bat-o vina! însoțește actele dinamice și Dorian e urmărit cu plăcere.

Ben Dumitrescu și Ștefan Iureș și-au făcut anul acesta (sau anul trecut?) un debut deasemenea promițător. Ei scriu despre actualitate simplu și cu umor și asta îi recomandă pentru viitor. Ar mai fi de vorbit despre Horia Stancu care a atacat în „Cînd scapătă luna" o temă gravă cu destul curaj și despre autorul piesei „Maria", Vasile Iosif, o încercare modestă de a aduce în scenă pe țăranii zilelor noastre.

Despre Titus Popovici, recent dramaturg, am scris undeva cîteva impresii în legătură cu „Passacaglia" a cărei premieră o tot așteptăm, așa încît nu mă voi repeta.

E de menționat efortul teatrelor noastre care au invitat poeți cu renume (vezi Beniuc aflat la a doua lucrare dramatică), prozatori și de ce nu, mîine-critici literari la o întrecere în materie de dramaturgie ce se anunță și disputată și foarte interesantă. S-a înțeles că e necesar să se scrie mult și dacă se poate și foarte bine pentru că numai activizarea vieții teatrale și încurajarea literaturii dramatice originale poate să ne aducă operele remarcabile atît de așteptate.

Să avem răbdare, să încurajăm tinerii scriitori și nu vom avea de ce să regretăm. Repet o idee de la început în altă formă: rominul o fi născut poet, dar e născut și om de teatru.

Eugen BARBU

Amăr de prieten

Cutreieram, împreună cu directorul Gomelauri, enormele hale ale fabricii de țevi și tuburi a combinatului metalurgic din Rustavi. La un moment dat, însoțitorul meu se opri și-mi arătă cu un gest scurt și expresiv o stivă de țevi care adăsta la rampă, încărcarea în vagon. Pe stivă era înscrisă cu creta destinația: „Romînia-București". Văzînd emoția cu care priveam stiva de țevi, directorul îmi strînse mîna. Nu era nimic emfatic și forțat în acest gest simplu, omenesc. Era o strîngere de mînă caldă, de frate.

...Soarele sudului ardea la înălțimi. Pe cerul limpede ca lacrima nu flutura nici cea mai măruntă înfiripare de nor. Ca un ocean de nea tălăzuiau pînă la marginea zării lanurile de bumbac ale colhozului „Frunze" din valea Ferganei.

Membrii delegației de țărani muncitori din țara noastră se pierdeau printre paloșele firelor de bumbac. Unul din ei — un om mărunt și îndesat, căruia nu i se mai vedea nici pălăria din lan — strigă din depărtare:

— Am numărat 118 capsule pe-un fir...

Președintele colhozului, Rahmanov, un uriaș pleșuv, cu ochii de o copilărească seninătate, sub tufele groase ale sprîncenelor, zîmbi la auzul acestei exclamații. Îi făcea, firește, plăcere lauda izbucnită spontan din adîncul sufletului. Îi făceau plăcere și privirile admirative ale delegaților. Zgîrcit la cuvînt, spuse doar atît:

— 4.000 de kilograme la hectar...

În fraza aceasta scurtă, exprimase tot ce avea pe suflet: mîndrie, bucurie, sentimentul frățesc de dragoste pentru oaspeții de pe îndepărtatele meleaguri dunărene.

Una dintre delegate, președinta de gospodărie colectivă Tinca Anton, murmură:

— Ehei, de-am avea și noi sămînță din bumbacul acesta...

Rahmanov, parcă ghicindu-i gîndurile, o țintì cu privirea lui deschisă și-i spuse:

— O să aveți!

Cîțiva ani mai tîrziu, vizitînd ogoarele gospodăriei colective unde e președintă Tinca Anton, am găsit un bumbac la fel de frumos ca și cel din colhozul „Frunze". Era din aceeași sămînță.

...Nu există loc din țara noastră unde să mă fi purtat pașii de reporter și să nu fi întîlnit aspecte vii, elocvente, ale colaborării cu Uniunea Sovietică, ale sprijinului frățesc al marelui popor sovietic. La Roman, în halele mari ale laminorului, la Iași, în încăperile spațioase ale fabricii de antibio-

tice, la termocentrala din Borzești, în multe alte fabrici și uzine din toate colțurile țării, pe mașini și utilaje vezi înscrise mărcile unor uzine de renume mondial din Moscova, Leningrad, Sverdlovsk, Rostov pe Don, Tașkent etc. „Krasnîi Proletarii", „Uralmașzavod", — aceste nume au devenit familiare unui mare număr de muncitori, care văd în fiecare din ele un simbol al forței economice a marelui stat socialist.

Stăteam o dată de vorbă cu tovarășul Vancu, unul dintre cei mai vechi și mai experimentați laminoriști de la „Republica", care tocmai se întorsese de la un schimb de experiență cu un grup de laminoriști sovietici.

— Numai un frate adevărat — îmi spunea dînsul — te ajută să te pui pe picioare și să devii tu însuți puternic și capabil de lucruri mari. Așa ne-a ajutat pe noi Uniunea Sovietică. Cît de bine e să simți, alături de tine, pe un drum care urcă necontenit tot mai sus, un umăr vînjos de prieten...

Gîndindu-mă la sprijinul de neprețuit pe care l-a dat Uniunea Sovietică ridicării economice a țării noastre, mi se perindă prin fața privirilor numeroasele grupuri de muncitori și tehnicieni romîni pe care i-am întîlnit în întreprinderile sovietice, împărtășindu-se din uriașul tezaur de experiență, care le era oferit fără nici un fel de reticență sau precupețire.

La fabrica de garnituri de carde „Kardolenta" din Moscova l-am găsit o dată pe maistrul Gheorghe Strîmbu, care se specializa pentru fabrica nouă, care urma să se construiască la Tg. Mureș (și care astăzi funcționează din plin).

— În țara noastră — îmi spunea el — nu se cunoștea înainte producția garniturilor de carde. Capitaliștii le importau din străinătate, plătindu-le cu bani grei, jefuiți pe spinarea noastră, a muncitorilor. Și iată că, mulțumită Uniunii Sovietice, n-o să mai fim nevoiți să cumpărăm cardele din străinătate, ci o să le producem noi înșine. Să vedeți cu cîtă dragoste și grijă ne învață muncitorii și tehnicienii sovietici să mînuim mașinile. Ei ne dezvăluie cu adevărat toate „secretele" producției, fără să păstreze nimic ascuns. Profesorul nostru principal este maistrul Vladimir Fadeevici Troșcin, care e de peste 40 de ani în meserie. Să-l fi văzut cum ne învăța atunci cînd nu știam nici o boabă rusește. Ne explica ore întregi prin semne și niciodată nu l-am văzut pierzîndu-și răbdarea. Vezi că el ne socotește ca pe niște copii ai lui, care s-au apucat de o treabă însemnată și pe care se străduiește să-i inițieze atît de bine în tainele meseriei, încît s-o poată pe urmă îndeplini fără griji...

De fiecare dată cînd mă gîndesc la aceste sute și sute de oameni care sorbeau și sorb zi de zi din izvorul acesta veșnic nesecat de experiență rodnică, îmi vin în minte înțeleptele cuvinte pe care mi le spunea minerul Cornel Lăscae, pe care l-am întîlnit — cu o delegație de mineri din țara noastră — într-una din minele de lîngă Stalino, în Donbas:

— După numai douăzeci și cinci de zile, de cînd mă aflu aici, în Donbas, mă simt atît de plin de învățătură ca după ani de universitate. Într-adevăr, parcă am fi la o universitate...

Oamenii sovietici se bucură frățește nu numai de sprijinul pe care ni-l dau, dar și de fiecare succes al nostru, pe care-l găsesc concretizat în cîte o nouă „descoperire" pe care o fac în magazinele sovietice. Acum trei ani, am văzut eu însumi, în marele magazin GUM din Moscova, două tinere — după aparență studente — care admirau forma elegantă și calitatea de execuție a pantofilor „Guban". „Prekrasno" înseamnă în rusește: minunat, admirabil, sublim. Or, vă asigur că în dialogul celor două tinere cuvîntul „prekrasno" revenea adesea. De aceeași apreciere se bucură însă nu numai pantofii noștri, ci mai ales mașinile și instalațiile produse de industria noastră.

...În anii care vin, pe țărmurile bătrînei Dunăre, la Galați, se va înălța un adevărat gigant al industriei romînești — marele centru siderurgic, care va da — în faza finală — patru milioane de tone de oțel pe an. Tot ce se va construi la Galați — de la cuptoarele Martin pînă la laminoarele de semifabricate, table și profile — va fi un rod al prieteniei cu poporul sovietic. Proiecte, instalații, consultări, pregătirea de specialiști — iată vastul domeniu în care ajutorul sovietic își va spune din plin cuvîntul.

Vor trece anii, iar noi și copiii noștri, și copiii copiilor noștri, cînd vom vedea profilîndu-se pe malurile Dunării silueta uriașă a noului combinat, ne vom descoperi capetele și-l vom saluta ca pe un monument — un nepieritor monument — al prieteniei și frăției.

Victor BÎRLĂDEANU